

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

SAYI: 237

18 Mayıs 2005

1.000.000 TL - 1 YTL

**3 yıl daha IMF'ye
mahkum edildik**

IMF

ÇEK ELİNİ CEBİMDEN

AKP hükümeti IMF'yle 3 yıllık yeni bir stand-by anlaşması imzaladı. Böylece gelecek 3 yılımız daha IMF'nin ipoteği altına girmiş oldu.

Türkiye bu anlaşmayla 19 alanda, yapısal reformlar adı altında, yeni yükümlülükler üstlendi.

Hükümetin kamu açıklarına kilit vurma operasyonu belediye borçlanmalarına kadar genişletildi.

IMF sağlık sektörü için ek tedbirler istemişti, bunlar da kabul edildi. 'Reformların sağlıktaki olası maliyetleri'nin karşılanması için sağlık hakkımız satılığa çıkarıldı.

Cari açıkların azaltılması istendi. Hükümet bunu yeni vergilerle karşılayacak. Yani yine cebimizdeki delik büyüyecek.

Kamunun elinde kalan son kurumların özelleştirilmesinin bu yıl içinde tamamlanması istendi. Bu, zaten had safhaya

ulaşmış işsizliğin biraz daha artması, işsizler ordusuna yeni insanların katılması anlamına geliyor.

Üstelik bir de IMF Birinci Başkan Yardımcısı Ann Krueger Türkiye'ye gelip işçilere tehditler savurdu: "Reformları yapmazsanız emekli maaşları ödenmez; asgari ücret çok yüksek, düşürün, o parayla yaşamak zorundasınız!"

İktidara gelirken yoksulların hizmetinde olacağını, kendisinin de ezilenler arasından, Kasımpaşa'dan çıktığını söyleyen Başbakan, ülkenin geleceğini paranın uluslararası patronlarına teslim etti.

Alınan yeni 10 milyar dolar borç onun değil, bizim cebimizden ödenecek.

IMF'nin yeni saldırı dalgasına sonuna kadar direneceğiz. Geleceğimizi IMF'ye teslim etmeyeceğiz!



Bütün felaketler Amerika'dan geliyor

Enternasyonalizm
ve sol milliyetçilik

• Komünist Manifesto ve yurterlik

• Lenin ve yurtseverlik

sayfa: 8-9

**Siyasal İslam
iflas mı etti?**

Şenol Karakaş

Sayfa: 5

**Özbekistan'da
neler oluyor**

Sayfa: 7



Rosa Lüksemburg
**Yolu Kartal
gösteriyor**

Sayfa: 11

G8 toplanıyor
**Kapitalizmi
tarihe gömelim**

Sayfa: 12

**Su ve küresel
kapitalizm**

Özden Dönmez

Sayfa: 13

**Ortadoğu ve
Haçlı seferleri**

Sayfa: 14

Asgari ücret için mücadeleye!

Sayılarla asgari ücret

1 Ocak 2000'de 82.417.500 TL olan asgari ücret, 1 Ocak 2005'te ancak 350.153.000 TL'ye çıkabildi. O da 16 yaşından büyükler için. Daha küçük yaştakiler için ücret 297.920.700 TL. Bu rakam, dünyanın ikinci en pahalı emlak rakamlarına sahip İstanbul'da ev kirasını bile karşılamaya yetmiyor.

Asgari ücretten vergi ve kesintiler toplamı 16 yaş üstü için 138.546.450 TL; 16 yaş altı için 117.879.300 TL. her iki gruptan SSK primi, işsizlik sigorta fonu, gelir vergisi ve damga vergisi kesiliyor.

Türk-İş'in her yıl tekrarladığı talep, asgari ücretin en düşük memur maaşına eşitlenmesi. Bu ise şu an 510 milyon civarında, yani yine açlık sınırının altında. DİE bu yıl asgari ücret için 422 milyon önerdi.



IMF 1. Başkan yardımcısı Ann Krueger, asgari ücretin düşürülmesini istiyor

IMF Başkan Yardımcısı Ann Krueger, asgari ücret-le ilgili sözleriyle, aslında IMF'nin dünya yoksullarına ne önerdiğini çok iyi özetlemiş oldu: açlık ve sefalet.

Bu sözler yalnız hüküme-te değil, bize de bir uyarı niteliğinde okunmalı. Artık, her yıl toplanıp, açlık sınırı altında bir ücret belirleyen **Asgari Ücret Tespit Komisyonu** kararlarına boyun eğmenin zamanı geçti. Tüm sendikalar, sivil toplum kuruluşları, diğer demokratik kitle örgütleri, tüm sol parti, örgüt ve gruplar, asgari ücret etrafında çok geniş çaplı ve somut bir kampanya yürütmek zorundalar.

Bu ülkede asgari ücret beş milyon işçiyi ilgilendiriyor. Bunların aileleri, bakmak zorunda oldukları çocukları, alışveriş ettikleri mahalle bakkalı, manavı, kasabı da gözönüne alındığında yapıla-

cak kampanyanın çapının büyüklüğü anlaşılır.

Toplumda büyük yankı uyandırabilecek bir asgari ücret kampanyası başka mücadelelerin de önünü açacaktır.

Kampanyayı hiç sulandırmadan, yalnız ve yalnız asgari ücret temelinde kurmak gerekir. Somut bir rakam ve artış oranı belirlenmeli ve bu kazanılana kadar hükümetle dişe diş bir mücadeleye girilmeli.

Dar çevrelerde değil, tüm ülke çapında, kapı kapı dolaşarak, asgari ücret mitingleri düzenleyerek hükümet sıkıştırılmalı.

Kazanımla çıkıldığında yalnız hükümete değil, IMF'nin yüzüstü sözcülerine de büyük bir darbe vurulmuş ve hayatımızı karartan IMF politikaları çöpe gönderilmiş olacaktır.

- 1) Asgari ücret üzerindeki tüm vergi ve kesintiler kaldırılmalı.
- 2) Asgari ücret aylık net 1.500 YTL olsun.
- 3) Yıllık değil,

Taleplerimiz

aylık enflasyon artışının üzerinde zam

yapılmalı.
4) 16 yaş altı-üstü ayrımı

kaldırılmalı, her yaşa eşit asgari ücret ödensin.

- 5) Asgari ücretten halen alınmakta olan tüm sosyal kesintiler saadece işveren tarafından karşılanmalı.

"Küçül, kolay satalım"

Hükümetle IMF arasında imzalanan stand-by anlaşması geriye kalan kamu bankalarının da özelleştirilmesini istiyor. Sırada iki büyük kamu bankası, Ziraat ve Halk Bankası var.

Ziraat ve Halk Bankası için "2010 yılına kadar yapılacaklar listesi" belirlendi. Her iki bankada her açıdan küçülecek.

Şimdi bankacılık sektöründe yüzde 22'lik bir paya sahip olan Ziraat Bankası bu payını yarı yarıya azaltarak yüzde 11'e düşürecek. Böylece şimdi 15 milyar değerinde olan Ziraat Bankası'nın değeri 4 milyar dolara inecek. Dolayısıyla satışı kolaylaştırılmış olacak.

Birçok başka sektörde de (örneğin Türk Telekom'da) yapılan bu uygulama ile bankacılık sektörü ortalama yüzde 15 büyürken Ziraat Bankası frene basarak yüzde 6 büyüyebilecek.

Bu senenin ilk üç ayında kârları yüzde 233 olan Ziraat bankası net 416 trilyon kâr etti. Küçülürken kârlılığının da azalması, tam tersine artması isteniyor.

Bunun tek yolu alacaklarının bir kısmından vaz geçmesi ve personel azaltmaktır.

Ziraat Bankası çalışanları ve emek hareketi bu operasyona direnmelidir.

IMF tehdit etti

Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye gelen IMF Başkan Yardımcısı Ann Krueger işçi sınıfına pek çok tehdit savurdu. Sosyal güvenliğin tamamen ortadan kalkması demek olan sosyal güvenlik reformları gerçekleşmezse emekliye maaş ödenemez diyen Krueger, IMF'nin İş Güvencesi Yasası'ndan doğan tazminatları göz diktiğini de açık açık söyledi; tazminatların aşığı çekilmesini istedi.

Asıl büyük tehdit ise asgari ücret konusunda geldi. Krueger, asgari ücretin çok yüksek

olduğunu söyledikten sonra gelen "Siz ayda 230 dolarla yaşayabilir misiniz?" sorusuna, "Yaşamak zorundasınız!" diye cevap verdi. Kişi başına gelirden dünyada 65.sırada olan Türkiye'nin yoksullarına verilen, sadaka niteliğindeki asgari ücreti

bile çok gören IMF ile hükümet üç yıllık yeni bir stand-by anlaşması imzaladı.

Alınacak 10 milyar dolar karşılığında IMF'ye 19 konuda söz verildi. Bunlar arasında personel masraflarının azaltılması, yani işçi çıkarma; kalan son

devlet bankalarının da özelleştirilmesi, yani yine işçi çıkarma; zenginlere gelir vergisi indirimi; Türk Telekom, Erdemir ve Tüpraş'ın kalan hisselerinin de bu yıl içinde özelleştirilmesi var. Uygulanan politikalar yetersiz kalırsa ek vergiler

gelecek. Bu da biraz daha yoksullaşmamız anlamına geliyor. IMF'nin personel azaltılmasını istemediği, hatta ek personel vurgusu yaptığı tek kamu kurumu vergi daireleri.

İktidara gelirken yoksulların desteğini almak için halka sözler veren hükümet, şimdi IMF'ye borçları azaltma sözü veriyor. Bu borçların nasıl ödendiğini biliyoruz. Vergi dairelerine neden ek personel istendiği de bunu açıklıyor zaten. Yeni stand-by, IMF'ye karşı yeni bir mücadelenin de haberini veriyor.

yaşadığınız yerde bulamıyorsanız sosyalist işçi'ye abone olun

Uluslararası antikapitalist hareketle, savaş karşıtlarıyla, ilişki kurmak istiyorsanız sosyalist işçi size mutlaka gerekli. Ayda 3 milyona abone olun, 2 haftada bir posta ile kapınıza gelsin.

İsim, soyad:
Adres:

e-mail:

Telefon:

Kerkük kimin toprağı? - sayfa: 3 • Emelin sesinin inşası acil bir görev - sayfa: 3

sosyalist işçi

SIRA İRAN'A GELİYOR

BUSH İRAN'A DOKUNMA!

Emekçiler AKP hükümetini uyardı

30 Mart'ta İstanbul Kadıköy'de işgale karşı, bütün dünya ile birlikte sokaklardayız

BAŞYAZI

Birleşik bir mücadele çizgisi

Bir süredir emekçiler daha hareketli. Özelleştirmelere karşı yükselen bir mücadele var. Sağlık emekçileri istikrarlı bir biçimde direniyor. Sağlık özelleştirilmesine karşı çıkıyorlar. Üstelik sağlık sektöründe birleşik bir mücadele veriliyor.

Doktorların örgütü ile memurla ve işçi statüsünde çalışanların sendikal örgütleri yan yana.

Başarılı bir direniş de KESK'e bağlı BES'den geldi. Türkiye'nin en büyük sendikası Eğitim-Sen ise kapatılmak isteniyor.

Ve bu arada egemen sınıf daha da güçlü saldırmaya hazırlanıyor. IMF asgari ücretin düşürülmesini isterken IMF bürokratları Türkiye hükümetine 3 yıllık bir anlaşmayı daha imzalatıyor.

Bu üç yıllık anlaşma ile tüm hükümet harcamalarında kesintiler planlanıyor. Yeni özelleştirmeler, yeni işten çıkarmalar. Sadece sağlıkta, sosyal sigortalar alanında ve eğitimde değil her alanda bir saldırı geliyor.

Bu saldırıya karşı emek örgütlerinin ortak direnişi çok önemli.

Tek tek sendikalar bu saldırıyı durduramaz. Birleşik bir mücadele gerekli.

Bu nedenle KESK Genel Kurulu'nda emek örgütlerinin liderliklerinin birleşik mücadele vurgusu yapmış olması çok önemli.

Ancak bu sözde kalmamalı hayata geçmelidir.

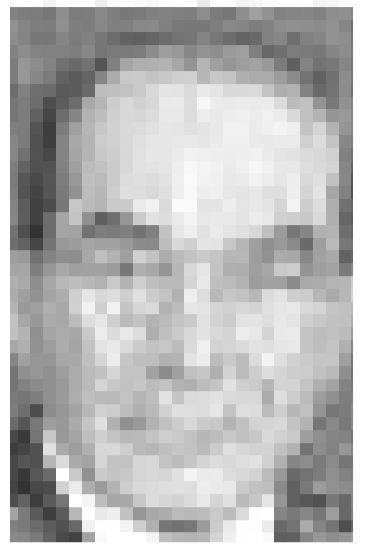
Emek örgütleri, en önemlisi KESK giderek etkinliğini yitirmektedir. Sendikalaşmayı ve grev hakkını mücadele ile meşrulaştırmış olan KESK'in aynı mücadeleciler hatta yürümeye başlaması tüm emek hareketi için yol açısı olacaktır ve bu nedenle çok önemlidir.

KESK'in yeni yöneticilerine önemli görevler düşmektedir.

Emek hareketinin aynı zamanda yığınsal bir siyasal sese ihtiyacı var. hem de acilen.

Hareketin var olan sol örgütlerle ilerleyebilmesi mümkün değil. Aynı şekilde var olan sol örgütlerin aritmetik bir toplamı da yeterli değil. Yenilenmiş, uluslararası hareketle sağlam bağları olan, emeğin bütün taleplerini destekleyen, mücadeleciler bir örgüt mutlaka sendikal hareketi de içermelidir.

sosyalist işçi



Demokrasi zor zanaat!

Cengiz ALĞAN

Abdullah Öcalan'ın yeniden yargılanması olasılığını gündeme getiren AİHM kararı, demokrasi güçleri ile demokrasi düşmanları arasında yeniden bir saflaşmaya ve safların belirginleşmesine yol açtı.

Demokrasiden korkanlar hep bir ağızdan saldırıya geçtiler: MHP'li ülkücü faşistler "kararı tanımıyoruz" açıklamasının ardından hemen sokak gösterilerine başladı. Erzurum'da üç bin ülkücü faşist gösteri yaptı. Adana mezarlığında Ülkücü İşçiler Derneği üyeleri idam sehпасı kurup Öcalan kuklası astılar, zihniyetlerine tamamen uygun biçimde.

Laik cephe

Laik cephenin güzide sözcülerinden Anayasa Mahkemesi'nin tavrı en ikizlülü tavırlardandı. Anayasa Mahkemesi, AİHM kararının yanlış olduğunu, çifte standart taşıdığını açıkladı.

Oysa aynı Anayasa Mahkemesi aynı AİHM'nin daha geçtiğimiz aylarda türban, Erbakan ve Refah Partisi'nin kapatılması ko-nularında verdiği, işlerine gelen kararı sevinçle karşılamış, laiklerin amentüsü gibi algılayıp sınımsız sarılmış ve bundan sonraki davalarda örnek olarak kullanılacağını söylemişti.

Demek ki, bu mahkeme işine gelen kararı kendi kararımış gibi benimliyor, aynı kurumun, işine gelmeyen bir başka kararına köpürüyor. Hangisi çifte standart?

Milliyetçiliğin solu

Sol milliyetçiliğin iki kalesi İşçi Partisi ve CHP de kararın tanınmaması yönünde (MHP ile aynı beyan) görüş bildirdiler. Hatta Baykal bu durumdan kurtulmak için formül

bile önerdi: "Avrupa Konseyi Delegeler Komitesi'ndeki 46 ülkenin 24'ünü ikna edersek, bu iş orada biter!". Özgürlüklerin savunucusu olmakla bilinen sosyal demokrat ideolojiyle ipleri çok önceden koparmış olan CHP liderliği, en temel insan haklarından biri olan adil yargılanma hakkının ihlali konusunda, bu özgürlüğün karşısında yer alıyor ve yine (bayrak histerisi vb. olaylarda olduğu gibi) milliyetçiğin değirmenine su taşıyor.

Eski darbeciler

12 Eylül'ün mimarı, "Asmayalım da besleyelim mi?" veciz-i meşhuru-nun sahibi, Orgeneral Cumhurbaşkanı Kenan Evren, kararı adil yargılanma hakkı yönünde atılmış bir demokrasi adımına değil, Avrupalıların askerleri sevmemesine bağlıyor, bu sevgisizliğin de Alman ordusunun 2. Dünya Savaşı'nda yaptıklarından kaynaklandığını söylüyor.

Paşa, Öcalan'ın yargılandığı mahkemede askeri hakim bulunmasına neden itiraz edildiğini anlayamadığını, askeri hakimlerin de hukuk fakültesi mezun olduklarını söylüyor.

Şimdi yine taraflar: demokrasi ırmağının karşı yakasında, her zamanki yerlerinde saf tutuyorlar. Faşistinden muhafazakarına, sağcısından solcusuna, liberalinden Kürt düşmanına kadar, her türden milliyetçi, Öcalan davasını yine milliyetçi bir histerinin malzemesi yapıyorlar, yapacaklar.

Marmaris ve Bodrum'da, deniz kıyısında geçen onca yıllık sakin hayatın ardından darbeci kafasından hiçbir şey kaybetmediğini iletmiş oluyor bize.

Yeni darbeciler

Bugüne kadar yaptığı dört askeri darbeyle 'vatanın bölünmez bütünlüğüne' büyük katkılar yaparken, demokrasinin belini bir daha doğrultmamacasına kıran ordunun en üst kurumu Genelkurmay "Bu davada biz tarafız" buyurdu. Doğru. Onlar taraf. Hep de taraf oldular. 27 Mayıs'ta Türkiye'yi ilk askeri darbeyle tanıştıran taraftılar. 12 Mart'ta Kızılder katliamını yaparken, Denizler'i idam sehпасına yollarken de taraftılar. 12 Eylül'de 650 bin kişiyi tutuklayıp 50 insanı asarken, aydınları, devrimcileri, sendikacıları, gazetecileri, işçileri hapse tıkarken yine taraftılar. 28 Şubat'ta parti kapatıp ardından Güneydoğu'ya yapılmış en büyük operasyonu gerçekleştirirken de taraf kaldılar. Şimdi yine taraflar: demokrasi ırmağının karşı yakasında, her zamanki yerlerinde saf tutuyorlar.

Faşistinden muhafazakarına, sağcısından solcusuna, liberalinden Kürt düşmanına kadar, her türden milliyetçi, Öcalan davasını yine milliyetçi bir histerinin malzemesi yapıyorlar, yapacaklar. Ülkücü faşistler, Tanıl Bora'nın deyimiyle 'anti-Kürt hınc'larını, internet sitelerinde "Bunları tek tek öldürmek yetmez; kitleli imhaya yönelmemiz gerek!", diyerek duyuruyorlar.

Demokratikleşme zor iş. Komplocu, darbeci, baskıcı, ırkçı, tahammülsüz, militarist kafa yapısına demokrasi aşısı yapmak daha da zor iş.



DEVRİMCİ SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

Uluslararası Sosyalizm Akımı ile, dünya antikapitalist hareketi ile savaş karşıtlarıyla ilişki kurmak istiyorsanız, başka bir dünya için mücadele etmek istiyorsanız

Her türlü bilgi için: 0536 - 335 10 19

• Beyoğlu: 0536 - 259 73 64 • Kadıköy: 0536 - 637 81 99 • Ankara: 0535 - 514 11 73 • İzmir: 0537 - 624 49 08
• Adapazarı: 0505 - 372 70 77 • Akhisar: 0544 - 515 62 59 • Antalya: 0537 - 492 66 66 • Bursa: 0535 - 422 39 65
• Denizli: 0543 - 476 27 88 • Karabük: 0533 - 77254 93 • Kütahya: 0544 - 515 62 59 • Muğla: 0505 - 361 80 82



AK Parti AK'lığını kanıtlıyor!

AK Parti'nin İçişleri Bakanı **Abdülkadir AKsu** poliste 80 kişiyi 1.sınıf emniyet müdürlüğüne terfi ettirdi. Bunlar arasında, Mardin'in Kızıltepe ilçesinde 12 yaşındaki **Uğur Kaymaz** ve babası **Ahmet Kaymaz**'ın terörist denilerek öldürülmesinden sonra açığa alınan Emniyet Müdür Yardımcısı **Kemal Dönmez** de var.

Ayrıca 'Fetullahçı Polisler' raporunda yer alan **Cavit Çevik**, **Ömer Yılmaz** ve **Kemal Sonunur** da terfiyle ödüllendirildi. 1.Sınıf emniyet müdürlüğüne yükseltilen bir isim de Susurluk kazasında ölen derin devlet çetecisi **Hüseyin Kocadağ**'ın kardeşi **İhsan Kocadağ**. Bakalım AK Parti daha ne kadar AK kalabilecek?

Ülkücü faşistlerin avukatı da çeteci

Mehmet Ali Ağca'nın ve **Abdullah Öcalan** davasında şehit ailelerinin avukatlığını da yapan, ülkücü faşistlerin ünlü avukatı **Şevket Can Özbay** hakkında, çete kurup kaçak kazı yapmak ve jandarmaya rüşvet teklif etmek suçlamasıyla giyabi tutuklama kararı çıkarıldı.

Ankara, Kızılcahamam ilçesinde bir evin altında üç milyon dolarlık define bulunduğu duyumu alan **Özbay** sekiz kişilik bir çete kurup muhtardan izin almaya gitti. İzni alamayınca jandarma komutanına bir milyon dolar rüşvet teklif ederek muhtarı uzaklaştırmasını istedi.

Daha sonra ev sahibinin imzasını taklit ederek kazıya başlandı, ancak jandarma baskınıyla çete yakalandı. Faşistlerin avukatı ise kazı yerinde yaktı. Şimdi aranıyor.

KESK Genel Kurulu mücadele karar aldı Ortak emekçi cephesi



KESK'in 2. Olağan Genel Kurulu sona erdi. Mevcut Genel Başkan **Samî Evren**'in aday olmadığı seçimlerde, kayıtlı 496 delegeden 444'ü oy kullanırken, 442 oy geçerli sayıldı. Eski SES Genel Başkanı **İsmail Hakkı Tombul** KESK'in yeni Genel Başkanı seçildi.

2. Olağan Genel Kurul, işçi ve kamu emekçilerinin ortak sendikalarında örgütlenmesi konusundaki tartışmalarla başladı. Genel Kurul, emek ile demokrasi sorunlarının tartışıldığı bir platform oldu.

Sendikacılar, siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri ve çok sayıda yabancı emek örgütü temsilcisinin katılımıyla gerçekleşen

Kurul'da, emek örgütlerinin tek çatı altında birleşmesi masaya yatırıldı.

Sosyal adalet talebini yükselten sendikaların iktidarlar tarafından susturulmak istendiğini belirten **Samî Evren**, buna karşı dağınık haldeki emek örgütlerinin ortak mücadele için birleşmesi gerektiğini vurguladı.

Samî Evren, yeni bir sosyal program etrafında bir araya gelmesini istediği emek hareketi için, "*Sendikalar düzeyinde birleşme yerine iş yerinde ve üretimin içinde dayanışma ile örülecek bir model*" önerdi.

Sendikal taleplerle demokrasi talebinin ortak bir muhalefet gücü olarak bir

araya gelmesi gerektiğini belirten Hak-İş Başkanı **Salim Uslu**, devletten, iktidardan ve siyasi partilerden bağımsız bir emek hareketine ihtiyaç olduğunu vurguladı.

Çalışanların ortak örgütlenmesi için KESK ile işbirliği çalışmasını derinleştireceklerini belirten DİSK Başkanı **Süleyman Çelebi** ise emekten yana bütün güçlerle dayanışmanın gerekli olduğunu, emekçi programına sahip siyasi partilerin de bu kapsama girdiğini savundu. **Çelebi**, "*Ortak Çalışanlar Yasası çıkarsa da emeğin birliğine gönül verenler yeni bir organizasyonu gerçekleştireceklerdir*" dedi.

Kimi zaman salona Türk bayrağı asılmaması, **Abdullah Öcalan** davası gerginliklere yol açıyorsa da, Genel Kurul, emekçilerin ortak örgütlenme ihtiyacının sık sık vurgulanması açısından oldukça verimli geçti.

KESK ve DİSK'in tek çatı altında birleşme çabalarına destek olmak, buna diğer konfederasyonları da katmak için çabalamak sendikal hareketin önündeki en önemli görev olarak duruyor. Solun çabası da emek hareketinin birliği yönünde olmalı.

Bu arada KESK Genel Merkezi bir önceki Genel Kurul'da alınan karar gereği İstanbul'dan Ankara'ya taşındı.



Yargıtay'dan inciler

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, TCK 312. Maddesi uyarınca 20 ay hapis cezasına çarptırılan yazar **Mehmed Şevket Eygi**'yle ilgili gerekçeli kararını yayınladı. 75 sayfadan oluşan karar tüm mahkemeler için geçerli olacak. Kararda yer alan bazı inciler şöyle:

- Düşünce özgürlüğü sınırsız bir özgürlük değildir.
- Ülkemizdeki laiklik

kavramı diğer ülkelerden farklıdır. Türbanın düşünce veya din ve vicdan özgürlüğü kapsamında kalmadığı tartışılmaz bir hukuksal gerçektir.

- Dini inanç özgürlüğünün sınırsızlığı ancak şeriat sistemlerinde vardır.
- Düşünce özgürlüğünün sınırlandırılması çoğulcu demokrasiye güç kazandırır.
- Hedef kitlenin tepkisini koymaması tehlike suçun

nun somutlaşmadığı anlamına gelmez. Durum hedef kitlenin korumasına terk edilerek devletin müdahalesi dışlanamaz

- TCK 312.madde özgürlüğün öngörülen sınırları doğrultusunda devletin müdahaleci yönünü ortaya koymaktadır.

Yargının en üst makamlarından birinin özgürlük konusundaki bu 'itiraf'lardan sonra başka söze gerek var mı?



Irak Dünya Mahkemesi nihai oturumu Haziran'da...

ABD ve yandaşlarının Irak savaşı ve sonrasında sorumluluklarının tartışılacağı, bağımsız bir uluslararası inisiyatif tarafından çeşitli ülkelerde düzenlenen otumlardan oluşan Irak Dünya Mahkemesi'nin (WTI, www.worldtribunal.org) nihai oturumu İstanbul'da yapılacak.

23 Haziran akşamı bir konserle açılacak olan İstanbul oturumu, 24-26 Haziran tarihleri arasında Sultanahmet'te Darphane-i Amire'de gerçekleştirilecek.

Seyircilerin oturuma katılımı, yerlerin kısıtlı olması nedeniyle, önkayıt sistemi ile olacak. Bu nedenle, oturuma katılmak isteyenlerin register@worldtribunal.org adresine kayıt yaptırmaları gerekmektedir.

Mahkeme hakkında daha ayrıntılı bilgiyi <http://istanbul.worldtribunal.org> adresinden alabilirsiniz.



Ülkücü faşistler ayine saldırdı

Fener Rum Patriği Bartholomeos, Bergama'daki bir ayin sırasında ülkücü faşistlerin yumurtalı saldırısına uğradı. Hristiyanlığın ilk yedi kilisesinden biri olması dolayısıyla, Hristiyan inancında önemli bir yeri bulunan Bergama Bazilikası'nda, Aziz Yuhanna'yı anmak

için ayin yapıldığı sırada, yandaki camiden çıkan 30 kadar ülkücü faşist, her zamanki görevlerini yerine getirerek, çirkin bir saldırıda bulundu. Faşistler başkalarının inançlarına da saygı duymaz. Ayin sırasında cami girişine Türk bayrağı astılar, ellerinde Türk ve ülkü ocakları bayraklarıyla

slogan atıp minibüsteki ses cihazından Mehter Marşı çaldılar. Ülkü ocağı başkanı da "Bu kişiye haddi bildirilmeli" dedi. Gösteri sonrası, AKP'li belediye başkanını ziyarete giden Bartholomeos'un bindiği otomobili yumurta yağmuruna tuttular. İşte faşistlerin dinsel inanca saygısı.



KARAKEDİ KİTABEVİ

0536 335 10 19

Siyasal İslam iflas mı etti?

Şenol KARAKAŞ

Siyasal İslami hareketin dünya çapında gelişmesi, yaygınlaşması ve etkin bir güç haline gelmesi milyonlarca insanın "gerici-yobaz" fikirlere duyduğu özlemin patlamasından kaynaklanmıyor. Böyle olduğunu iddia edenlere neden bu fikirlerin, 1980'lerde gelişmeye başladığını ve 1990'larda kitlesel hareketler biçimine büründüklerini, neden başka bir tarihsel kesitte siyasal İslamın bu denli kitleselleşemediğini sormak gerek.

Siyasal İslam hangi koşullarda yükseldi?

1967 yılındaki Arap-İsrail savaşında Arapların yenilgisi, Arap milliyetçiliğinin gerilemeye başlamasına neden oldu. Arap dünyasında hakim eğilim olan popülist ve batıllaşmacı milliyetçiliğin gerilemeye başlamasıyla oluşan boşluk, islami hareketlerin radikal muhalif fikirlerinin yaygınlaşması için gerekli olan politik iklimi oluşturdu.

İran Devrimi

1979'da İran'da gerçekleşen devrim ise siyasal hareketin ivmelenmesine ve Kuzey Afrika, Ortadoğu, Türkiye, Pakistan, Afganistan ve Türki Cumhuriyetleri de içine alan geniş bir coğrafyada prestij kazanmasına neden oldu. İran işçi sınıfının İran Şahına ve emperyalistlere karşı mücadelesinin tetiklediği devrimin liderliğini İran solunun akıl almaz politik hataları sonucunda Ayetullah Humeyni ele geçirdi. Her şeye rağmen Batı emperyalizminin baskılarına ve ikizlülüğüne karşı başarı kazanmış bir devrimin üzerinden İslami bir devlet kuruldu. İran'da toplumsal ilişkileri radikal bir biçimde değiştirmeyi ve emperyalizme karşı İran devrimini yaygınlaştırmayı hedefleyen İslami iktidar, özellikle İran'daki ABD konsolosluğunun işgal edilmesi gibi adımları attığı ölçüde emperyalizme karşı öfkeli dünyadaki milyonlarca yoksullu heyecanlandırdı.

Ekmek ayaklanmaları

İran devriminin yarattığı dalgalanma 1980'lerin başında Kuzey Afrika ülkelerinde gerçekleşen "ekmek ayaklanmaları"nda görüldü. Fas, Tunus ve Sudan gibi ülkelerde küresel sermaye tüm dünyada uyguladığı neo liberal politikaları çok daha şiddetle uygulamaya geçmişti.



IMF'nin "istikrar" politikaları bu ülkelerde hükümetlerce radikal bir biçimde uygulandı. Temel gıda maddelerine ve ekmek fiyatlarına getirilen ani ve yüksek zam, toplumun en yoksul kesimlerinde patlamalara neden oldu. İslami hareket bu ayaklanmaların bazılarının başlangıcında etkili olurken bazılarında da başlangıçta hiçbir etkisi olmamasına rağmen, hareket içinde politik ve örgütsel gücünü geliştirmeyi bildi.

Doğu Bloku'nun çöküşü

1989-1991 yıllarında SSCB önderliğindeki Doğu Bloku ülkeleri ve en sonunda da SSCB birer birer çöktüler. Bu ülkelerdeki rejimleri, yani devlet denetiminde ekonomik kalkınmacılığı kendilerine önemli ölçüde model alan Arap popülist milliyetçi akımların gerilemesi daha da hızlandı. Sadece SSCB'nin bu ülkelere verdiği mali ve askeri destek ortadan kalktığı için değil. Bu akımlar ideolojik olarak mağlup oldular. Böylece İslami hareket, sosyalist hareketlerin, milliyetçi kalkınmacı hareketlerin, sosyal demokrasinin ve devletçi akımların zayıflamasına paralel olarak yükselişini hızlandırdı.

Kapitalizmin krizi ve siyasal İslam

İslami akımların bir muhalif uç olarak yükselmesi ve kitleselleşmesi

küresel sermayenin krize yanıt olarak sunduğu ekonomik politikaların tahribatı karşısında sosyalist ve sosyal demokrat solun yanıtsız kalmasının ürünü oldu. Benzer bir gelişme Türkiye'de de yaşandı.

İslami hareketin kent yoksulları ve işçi sınıfının örgütsüz kesimleri üzerindeki ideolojik hegemonyası Türkiye kapitalizminin krizine "Adil Düzen" programıyla yanıt vermesiyle başladı. Necmettin Erbakan'ın önderliğindeki hareket, ilk kez bu programla gerçekten kitlesel bir hareket haline aldı. 1994 yılında dibe vuran krizin işçi sınıfı ve yoksullar üzerindeki tahribatları gerçekten de korkunç oldu. 1990'ların başından 1998'e kadar geçen dönemde işçi ücretleri ortalama yüzde 32.8 değer kaybetti. İslamcı hareket bu koşullarda önce İstanbul ve Ankara gibi belediyeleri koparıp aldığı yerel seçimlerle, ardından birinci olduğu 1996 yılındaki genel seçimlerle krize yanıt veren bir hareket olarak öne çıktı.

Türkiye'de yaşana gelişmeler bir istisna değildi. Kapitalizmin krizi merkez siyasal akımları çöktürürken, krize yanıt veren hareketlerin öne çıkmasını sağlıyordu. Kuzey Afrika ve esas olarak Ortadoğu ülkelerinde iki tür baskı çok belirgin. Birisi ABD emperyalizminin askeri-politik doğrudan baskısı. İkincisi ise küresel sermayenin IMF ve DTÖ gibi kurum-

larla yarattığı serbest pazar baskısı. Birinci ABD savaş uçaklarına hava koridoru açan Arap liderliği uluslararası bankerler aracılığıyla IMF kredilerine çok rahat ulaşabildiklerini gördüler. Neo liberalizm ve askeri baskı Ortadoğu'da elele ilerlerken, siyasal İslam büyüyeceği kanalları geliştirdi.

Mısır, bu ülkeler arasında liberal ekonomi deneyine geçen ilk ülke. 1970'lerde IMF'nin "özel programı"na benimseyen Mısır'da 1977 yılına gelindiğinde tüketim mallarına yüzde 22 oranında zam yapıldı. Derhal ekmek isyanları başladı. Mısır'da çeşitli zamanlarda İslami Cihad, Müslüman kardeşlik ve Cammat-ül İslamiye hareketleri bu politikaların sonucunda etkinlik kandı.

Suudi Arabistan'da uygulanan benzer politikalar 1980'lerin ilk yarısından 2000 yılına kadar olan dönemde kişi başına düşen gelirin 16 bin dolardan 7 bin dolara kadar geriledi.

Siyasal islami hareketin batı emperyalizminin askeri ve şiddet dolu baskısına ve ekonomik neo liberal politikaların yarattığı yoksullaşmaya karşı radikal bir muhalefet yükseleterek kitlesel tabanını genişlettiğini bilmek sosyalistlerin hangi adımları atması gerektiğini de göstermektedir: ABD emperyalizminin ve IMF politikalarının yarattığı öfkeyi örgütlemek!

Kalpsiz bir dünyanın kalbi

Siyasal İslam ezilenlerin ve yoksulların yararlarına afyon olmaktadır. Ekonomik krizin baskısından bunalan geniş kitlelerin haklı kaygılarını, adalet özlemlerini dile getirir. Emperyalizmin ulusal ve kültürel baskıları altında binbir çeşit sorun yaşayan emekçi sınıflara, kır yoksullarına ve taşra küçük burjuvazisine, sıkıntılarını anlamlandırmaları için yardım eder.



Siyasal islami hareketin yükselişinden korkanlar, bu hareketin Ortaçağ kalıntısı olduğunu söyleyerek, laikliği, modernliği savunan devletçi bir yaklaşımı sergilemektedirler. Oysa siyasal İslam bu çağın, bugünün modern sınıf ilişkilerinin bir ürünüdür ve emekçilerin bugünkü sorunlarına yanıt vermektedir.

Ama verdiği yanıtlar yanlıştır. İslami hareket kapitalizmden ve sosyalizmden farklı, daha üstün bir dünya kuracağını vaat etmektedir. Fakat, en başından özel mülkiyeti dışlamadığı ve kaynakları eşit dağıtmayacağını kabul ettiği için, kapitalist sistemin en temel görüşlerini paylaşır.

Fakat islami hareket, geniş emekçi yığınları sollun hataları nedeniyle kazanmaktadır. Solda, İslamcı hareketle faşist hareketi bir ve aynı iki parti olarak eşleştirmek genel bir yanılgı.

Sosyalizmin canlı bir alternatif olarak gündeme getirilmediği yerlerde, ABD emperyalizmine karşı en geniş birlikler örülmediği sürece, IMF politikalarının yoksullarda yarattığı tahribatlara karşı keskin bir biçimde mücadele örgütlenmediği sürece ve bütün bu mücadelelerde siyasal islami hareketin tabanıyla yan yana gelinmediği sürece islami hareketin gerçek bir çözüm olmadığını anlatmak mümkün değildir. Bu adımlar aynı anda atılmadan adalet isteyen, işsizlikten, yoksulluktan ve varoşlarda yaşamaktan bezen kitlelerin başka çarelere bel bağlamaları doğladır.

Zenginlik altında yaygın yoksulluk

Arap liderler kendi haklarıyla Washington'daki liderler arasında sıkışmış durumda. Bunlardan birisi de Suudi Arabistan rejimi.

Suudi Arabistan bilinen petrol rezervlerinin yüzde 25'ini barındırıyor. 1995 yılında 47.5 milyon ton petrol üretti. 2000 yılında gelirlerinin neredeyse yüzde 90'ı petrol sektöründen elde edildi. Kraliyet ailesi muhteşem bir servete sahip. Fakir bir ülke, petrol gelirleri sayesinde bölgesel bir güç oldu. Rejim bunu demokrasinin hiçbir ögesine tahammül etmeyen bir politikayla başardı. Geniş halk kesimleri başlangıçtaki yüksek yaşam standartı nedeniyle kraliyet ailesinin yoğun baskılarına sessiz kaldı.

Suudi Arabistan'da toplumdaki en kötü işleri, milyonlarca yabancı yerine getiriyor. Temizlikçilik, işçilik, dadılık, çöp gibi işler Hindistan, Güney Asya ve diğer Arap ülkelerinden gelen işçiler tarafından yerine getiriliyor.

Özgürlük ve demokrasiye tutkuyla bağlı olan Bush ailesi nedense bu işçilerin sendikal örgütlenme haklarının olmadığını, sendikaların yasa dışı ilan edildiğini, grevin yasak olduğunu ve grev yapan ya da direnen işçilerin hemen ülkeden ihraç edildiğini görmezden geliyor.

Ekonomik yaşam son dönemde radikal bir biçimde değişiyor. Küresel kapitalizmin gelgitleri ve küresel sermayenin politikaları, çok sayıda Suudi vatandaşını düşük ücretli işlerde çalışmaya itiyor. Her yıl 100 bin genç Suudi iş pazarına giriyor ancak bunların sadece yarısı iş bulabiliyor. Kişi başına gelir 20 yılda yarından fazla düşerek 7000 dolara geriledi. İşsizlik yüzde 20'ler civarında.

Bu arada çok çarpık gelişmeler de yaşanıyor. Örneğin Cidde'de 300 adet saray var ama bir kanalizasyon sistemi yok!

Böyle bir durumda ABD'nin Ortadoğu'daki ve Suudi Arabistan'daki askeri varlığı diğer çelişkilerle benleniyor. Bu yüzden Usame Bin Ladin 1996 yılında "Suudilerin gerçek düşmanı ABD'dir" dediğinde görüşleri çok meşru bir temele oturdu.

NOTLAR

Avrupa'yı yeni bir hareket sardı

Alex Callinicos

Respect'in seçimlerdeki başarısı bu sene Avrupa'da radikal solun seçimlerdeki tek başarısı değil Şubat ayında Danimarka'da Kızıl-Yeşil ittifakı yüzde 3.4 oy oranıyla parlamentoda 6 sandalye kazandı. Daha da önemlisi, Portekiz'de Sol Blok yüzde 6.4 oy oranıyla 8 sandalye kazandı. Bir de İtalya'nın Rifondazione Comunista Örgütü'nün orta-sol koalisyona katılarak geçen ay ki yerel seçimlerde ki ortalığı silip süpüren zaferi var.

Bugünlerde Avrupa'da ki ortak paydaya -ana sosyal demokrat partilerin serbest piyasa kapitalizmine kazanılması demek olan, sosyal liberalizm deniyor. Radikal sol sosyal liberalizme karşı sol bir alternatif oluşturma çabası ile tarifleniyor.

Ancak ulusal ölçülerde farklılıklar var. Danimarka'da Kızıl-Yeşiller iktidardaki sağ koalisyona seçimleri kazanmasına rağmen kazanım elde ettiler. Portekiz ve İtalya'da ana sosyal-liberal partiler büyük kazanımlar elde ettiler, Portekiz'de iktidara geldiler.

İngiltere'de farklı. Yeni Tony Blair ve Gordon Brown'ın yönetimindeki İşçi Partisi sosyal-liberalizmin en önündeler.

Geçen haftaki seçimlerde Yeni İşçi Partisi'nin büyük kısmı koşturdu ama hala seçmenlerin çoğunluğunun güvenmediği sağ Muhafazakarlar gitmedi.

Respect bu koşullarda iki partili bir sistem için oluşturulmuş olan, en çok oy alanın seçildiği tek milletvekillik seçim bölgeleri üzerine kurulmuş seçim sistemin muazzam zorluğuna rağmen müdahale edebildi.

Genellikle radikal sol daha olumlu seçim sistemleri sayesinde kazanımlar elde edebildiler.

2002 Nisan ayındaki Başkanlık seçimlerinde Fransız devrimci solunun adayları seçimlerin ilk turunda yüzde 10 oy alabildiler. Seçimlerin ilk turunda Sosyalist Partiye kızan seçmenler ikinci turda yeniden ona dönebileceklerini düşünerek daha sola oy verebildiler.

Portekiz ve Danimarka parlamentoları Avrupa Parlamentosu gibi farklı nispi temsil sistemleri ile seçiliyorlar. Nispi temsil sistemleri çoğunlukla küçük partilerin işine yarıyor.

İskoçya Parlamentosu için yapılan seçimler nispi temsile dayanıyor. Bu İskoçya Sosyalist Partisi'nin seçimlerde milletvekilliği kazanmasının nedenlerinden birisi.

Ne yazık ki Britanya Parlamentosu için yapılan seçimlerde İskoçya Sosyalist Partisi aynı başarıyı gösteremedi çünkü seçim sistemi farklıydı. Ancak bu tek neden değil. İskoçya Sosyalist Partisi en yüksek oy aldığı seçimlerden bu yana biraz yolunu şaşırılmış durumda.

Bütün bunlar geçtiğimiz seçimlerde Respect'in elde ettiği başarıyı daha da önemli hale getiriyor. Sadece bir sandalye kazanmakla kalmadı Doğu Londra'da, Birmingham'da aldığı yüksek oy oranları ile Yeni İşçi Partisi'nin alternatifi olduğunu gösterdi.

Bu Respect'in bir kitle hareketinin, savaşı Durdurun Koalisyonu'nun, ürünü olduğunu gösteriyor. Bu Respect'in bir çok bölgede köprü başlarını tutmasını ve Yeni İşçi Partisi'ne karşı sosyal köklere sahip olmasını sağlıyor.

Ama Respect aynı zamanda politik olarak çeşitliliğe sahip bir koalisyon. Eski İşçi Partilileri, ilerici Müslümanlar ve devrimci sosyalistleri bir araya getirdi.

Bu başka yerlerdeki reformistlerle bir araya gelen radikal soldan çok farklı bir durum.

Son olarak Respect savaş konusunda İşçi Partisi'nin temellerini sarsabildi.

Tabii, bütün bunlar bir başlangıç. Önümüzde devasa bir görev var. Köprü başlarını tuttuğumuz bölgelerdeki başarılarımızı derinleştirmeli ve diğer emekçi bölgelere yaymalıyız.

Ancak Respect'in yeni bir solun oluşması doğrultusunda uluslararası harekette oynadığı rol artık inkar edilemez.

Savaşta sonra ne yapacağız?

Roni MARGULIES

Yeni Respect milletvekili George Galloway, İngiltere'deki savaş karşıtı hareketin en iyi bilinen isimlerinden biri. Respect de savaş karşıtı hareketin içinden çıkan; hareketin tüm bireylerini değil, ama tüm bileşenlerini kapsayan bir parti. Bu bileşenler, Tony Blair yüzünden partilerinden ümit kesmiş İşçi Partisi üyeleri, yani geleneksel sol sosyal demokratlar; başta Müslümanlar olmak üzere, çeşitli azınlık toplulukları; neoliberal saldırı karşısında İşçi Partisi'ne bel bağlamaktan yavaş yavaş vazgeçmeye başlayan bazı sendikacılar; ve devrimci sosyalistler.

Seçimlerde gündemin birinci maddesi, Blair'in tüm çabalarına rağmen, Irak savaşı idi. Blair, çoğunluğunun yarısını bu yüzden kaybetti; Muhafazakârlar bu yüzden oylarını artıramadılar, Liberaller bu yüzden artırdılar; katılım bu yüzden düşük oldu. Ve Respect aslen bu yüzden olağanüstü bir başarı kazandı.

Ama Respect sadece savaş karşıtı bir parti değil. Neoliberalizme, özelleştirmeye ve ırkçılığa karşı; sosyal devletten, kamu hizmetlerinden ve sendika haklarının genişletilmesinden yana. Savaş konusunda olduğu gibi, tüm bu diğer konular da da, İngiltere halkının



çoğunluğu İşçi Partisi'nin solunda duruyor. Respect'in başarısı sadece savaş karşıtlığından değil, bunlardan da kaynaklanıyor. Yeni parti sadece savaş karşıtlarını değil, tüm konularda sosyal demokrasinin solunda (dışında) ve sol kanadında (içinde) bulunanları örgütleyiyor, yöreklendiriyor, seferber ediyor, harekete geçiriyor.

Bu çok geniş kitleyi örgütlemeyen, birlikte davranmalarını sağlamadan toplumu değiştirmek mümkün değil. Bugün savaşa ve özelleştirmeye karşı direnmeyen bir işçi sınıfının yarın devrim yapacağını beklemek tümüyle anlamsız bir hayaldir.

Savaş ve işgalin yarattığı konjonktür, tüm Avrupa'da esen sol hava, yarın öbür gün sona ere-

cek. Sona erdiğinde bu konjonktürden kitlesel bir sol parti yaratmış olarak çıkarsak, savaşın radikalleştirdiği kitlelerin birlikte çalışmaya devam edebilmelerini sağlayan siyasi bir oluşum yaratmış olarak çıkarsak, devrim adımı atmış olacağız. Respect'in anlamı bu. Aksi takdirde, 1968 hareketinin geri çekilmeye başlamasından sonra olduğu gibi, elimizde pek bir şey kalmayacak.

Türkiye'de de, büyük bir çoğunluk hem savaşa ve işgale, hem daha genel olarak Amerikan emperyalizminin uygulamalarına karşı. Büyük bir çoğunluk özelleştirmeye ve sendikasızlaştırmaya karşı; insan haklarından, parasız eğitim ve sağlık hizmetlerinden yana. Bu büyük çoğunluğun yarın devrimci olup öbür gün TKP, ÖDP

veya DSİP'e katılmayacağı açık. Örgütlenmeden, birlikte hareket etmeden hiçbir şeyi değiştiremeyeceği, taleplerinin hiçbirini kazanamayacağı da açık. Bu kitleleri, ille de devrimci olmaya zorlamadan, hepimizin anlayabileceği basit ve haklı talepler etrafında yeni bir siyasi oluşum içinde toplayamazsak, biz devrimciler bir zaman sonra yine baş başa kalacağız. Ve tüm Avrupa'da bizden yana esmekte olan rüzgar dindiğinde, elimizdeki fırsatları çar çur etmiş olacağız.

Bunu önlemenin tek yolu, var gücümüzle kitlesel kampanyalar inşa etmeye devam etmek, bunların üzerinde yükselecek bir siyasi oluşuma doğru bir an önce somut adımlar atmaya başlamaktır.

Afganistan ayakta

Guantanamo'daki Amerikalı askerlerin bir Kuran-ı Kerim'i tuvalet atıklarının duyulması üzerine Afganistan'ın çeşitli kentlerinde gösteriler başladı. Celalabad, Gazne ve Badakşan'da polis göstericilere ateş açtı.

Afganistan'da direniş bugüne kadar Irak2a oranla çok daha zayıftı. Ancak bu olayla birlikte direniş güç kazanmaya başladı.

Uzun yıllardır bir savaş alanı olan Afganistan önce Rus işgalini, ardından iç savaşı, sonra Taliban'ın Pakistan'dan ülkeye girişini ve yeni bir iç savaşı, daha sonra Taliban'a karşı direnişi ve son olarak da ABD'nin saldırısını yaşadı.

ABD ordusu Afganistan'ı işgal ettiğinde Afgan halkı artık aşırı ölçüde yorulmuştu. Halkın büyük çoğunluğu ABD işgaline karşı olmasına rağmen direnecek gücü yoktu.

O kadar ki ABD ordusu



başkenti ABD, Pakistan, ABD'yi destekleyen Kuzey İttifakı ve Taliban'ın anlaşması ile ele geçirebildi. ABD başkente girerken Taliban liderliği serbest bırakıldı.

ABD bir propaganda zaferi kazandı ve ülkenin başına resmen kendi adamı Karzai'yi geçirdi ama ülkenin birçok yerinde kontrol Taliban'ın

elinde kaldı.

Başkente girilmesinden bu yana hiç bir Taliban lideri ele geçirilemedi. Karzai ise Kuzey İttifakı sayesinde zar zor başkente hakim. Korumaları bile ABD özel kuvvetlerinden seçilmiş durumda. O kadar ki korumalar Bakanlar Kurulu toplantılarına bile katılıyorlar ve Karzai'yi

kendi bakanlarından koruyorlar.

Karzai hükümeti girtlağına kadar yolsuzluklara batmış durumda.

Geçen haftaki gösterilerin boyutları direnişin güçlenmekte olduğunu gösteriyor. Celalabad'da BM binasına yürüyen göstericilerin büyük çoğunluğu öğrenciydi. Bush'un özür dilemesi isteniyordu ama aynı zamanda ABD işgaline karşı sloganlar gösteriye hakimdi.

Badakşan ise ABD yanlısı Kuzey İttifakı'nın hakim olduğu HKuzey2de. Gösteri orada da çok güçlüydü.

Bugün hemen hemen bütün Afganlar bütün yaşamlarını savaş içinde geçirdiler. Güvendikleri bütün liderler onlara ihanet etti. Yeniden savaşmaları kolay değil. Umutsuzlar ama umutsuzluk yerini yavaş yavaş kızgınlığa, öfkeye bırakıyor.

Özbekistan'da katliam

Kerimov rejimi 500 kişiyi öldürdü

Özbekistan'da ne olduğu tam anlaşılamadı.

Birden bire Orta Asya'nın en yoksul bölgesi, Fergana Vadisi'nin Özbekistan bölgesinde bir kentte, Andijan'da ayaklanma başladı.

Ayaklananlar hapishaneyi bastı ve 3 bin mahkumu serbest bıraktı. Aynı anda karakol ve belediye binası da ayaklananların eline geçti.

Andijan'ın merkezinde ise 50 bin kişi toplandı ve hükümet aleyhinde gösteriler yapmaya başladılar.

Özbekistan'ın laik-milliyetçi başkanı İslam Kerimov saldırmakta gecikmedi. Andijan'a yollanan askeri birlikler göstericilerin üzerine ateş açtılar. Başkan Kerimov bizzat Andijan'a gelerek ordunun operasyonunu yönetti.

Özbekistan hükümetine göre 10 kişi öldü, yaralılar vardı. Sonradan anlaşıldı ki ölü sayısı 500'dü. Kerimov sadece 10 polisin öldüğü ifade etti. Ayaklanandan ölenler belli ki Kerimov rejimi tarafından insandan sayılmıyordu.

Özbekistan hükümeti ayaklananların İslamcı Hizb-u Tahrir (Özgürlük partisi) örgütünden olduğunu söylüyor. Aynı zamanda da bu örgütün bir parçası olan Ekremciler tarikatından olduklarını iddia ediyor.

Kimi gözlemciler hem Ekremcilerin hem de Hizb-u Tahrir'in köktendinci olmadıklarını ifade ediyorlar ama Kerimov ve hükümeti Hizb-u Tahrir'in "anayasal rejimi devirmek isteyen fanatik İslamcılar olduğunu" ısrarla vurguluyor.

İlk bakışta sorun basit. Politik İslamcılar laik bir cumhuriyette ayaklanmırlar ve laik hükümet ayaklanmayı şiddetle bastırır. Ölü sayısı çok ama karşıdevrimi bastır-

mak için kabul edilebilir!

Nitekim Türkiye'deki sol milliyetçi, laik köşe yazarları ve TKP'nin SolHaber'i derhal bu yargıya vardılar ve Kerimov rejimini akladılar.

Ne var ki işler biraz daha karmaşık.

Laik Kerimov rejimini ABD destekliyor.

1989'da Özbekistan Komünist Partisi lideri olan Kerimov ertesi sene Özbekistan Devlet Başkanı oldu. 1991'de bağımsızlığın kazanılmasından sonra da bu unvanını korudu.

1995'de yapılan referandum ile başkanlığı uzatıldı. 2000 yılında bir kere daha uzatıldı. Eğer bu yakınlar da devrilmezse herhalde bu sıralarda gene başkanlığı uzatılır.

Kerimov en baştan beri Orta Asya'da ABD ile en iyi ilişkilere sahip bir rejimin başında.

ABD'nin başkent yakınlarında dev bir hava üssü var. Afganistan'ın bombalanmasında bu üs yoğun olarak kullanıldı. Çin'in çevrilmesinde de büyük bir öneme sahip.

ABD, Kerimov rejimine askeri para yardımı da yapıyor. Geçen sene 23 milyon dolar verildi.

Özbekistan'da halkın üzerindeki baskı çok ağır. Hemen hemen bütün uluslararası insan hakları örgütleri bunda birleşiyor. İşkence çok yaygın. Hatta kimilerine göre Özbekistan bu konuda dünya birincisi.

Bu durumu gören ABD, Irak ve Afganistan'da ele geçirdiği direnişçilerin bir kısmını Özbekistan'a yoluyor. Burada bu tutuklulara en akıl almaz işkenceler uygulanıyor. Çünkü işkence serbest...

Laik sol milliyetçilerin aceleci davranışına karşı ABD Kerimov rejimini Andijan ayaklanmasından sonra da desteklemeye devam ediyor.

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü yaptığı açıklama-



da Andijan'da ayaklananları "terörist" olarak nitelendi ve Kerimovu "terörizme karşı mücadeleye verdiği destekten dolayı" kutladı!

Oysa Andijan'da gösteri yapanlar "biz Wahabi değiliz" diyorlar. Bir gösterici "iş ve demokrasi istiyoruz" diyor.

Göstericiler kesinlikle Amerika karşıtı. İster politik İslamcı olsunlar, ister olmasınlar ya da politik İslamcılarla olmayanlar birlikte gösteri yapmış olsun, hepsi ABD emperyalizmine ve Özbekistan'daki varlığına ve işbirlikçilerine karşı.

Diğer ayaklanmalar

- Andijan Özbekistan'daki 1991 sonrası ilk ayaklanma değil.
- Geçen sene Taşkent'te politik İslamcılar ayaklandı. Bu ayaklanma büyük bir baskı ile bastırıldı.
- Bu sene Mart ayında topraklarını kaybeden köylüler bir karakolu basarak yaktılar.
- Başkentte sürekli köylü gösterileri oluyor. En son ABD elçiliği önündeki hepsi kadınlardan oluşan bir gösteri yapıldı.
- Hapishanelerde koşulları protesto eden yaygın açlık grevleri var.
- Çok sayıda grev yapılıyor.

Ramadi'de genel grev

Simon ASSAF

Ramadi kentinde geçen hafta ABD işgaline karşı bir genel grev gerçekleşti.

ABD birliklerinin Ramadi'den başlayarak Suriye hududuna kadar sürdürdükleri operasyon genel grevin başlama nedeni oldu.

7 Mayıs günü ABD birliklerinin şehri kuşatması üzerine minarel-

erden yapılan çağrı ile genel grev başladı. Bütün işyerleri, okullar, dükkanlar kapandı.

İşgale Karşı Yurtsever Güçler - İKYG örgütü adına konuşan bir sözcü sivil ve askeri direnişin iki günlük genel grev çağrısı yapan bildiriler dağıttığını söyledi.

Bağdat'ın Ramadi 100 km kuzeyinde olan Ramadi Suriye'ye giden karayolunun üzerinde.

Şehri çeviren ABD askerleri çok sayıda sivil göz altına aldılar şehirde sokağa çıkma yasağı ilan ettiler.

Günlük al-Zamman gazetesine göre ABD askerleri Ramadi halkından genel greve son vermelerini istemesine rağmen onları kimse dinlemedi.

İKTG sözcüsü "iki günlük genel

grevin başarısı bir anlamda da "halk direnişi desteklemiyor" iddiasına iyi bir cevap oluşturuyor olması" dedi..

ABD yetkililerine göre şehir Baasçıların kalelerinden birisi.

Ancak Ramadi'deki direniş aslında yerel.

ABD'nin iddialarının tam tersine Ramadi 1995'de Baas rejimine karşı çıkıp mücadele etti. Saddam rejimi o günlerde 2000 kişiyi göz altına aldı.

İki günlük genel grev tam zamanında yaşandı. Büyük bir katılımı gerçekleşti.

Bu olay Iraklıların direnmediği iddiasına iyi bir yanıt.



Alman faşistleri birleşiyor

Son yapılan Saksonya eyalet seçimlerinde yüzde 9 oy almayı başaran faşist NPD diğer faşist ve aşırı sağcı partilerle birleşmeye çalışıyor.

İşsizliğin yüksek olduğu eski Doğu Almanya eyaletlerinde göreceli olarak daha güçlü olan faşistler şimdi Saksonya eyalet meclisinde 2 milletvekiline sahipler.

Faşistlerin genel seçimlerde ulusal baraj olan yüzde 5'i aşarak fedarel meclise girmeleri olasılığı herkesi tedirgin ediyor.

Anti-faşistler ise her faşist gösteriye karşı eylem yapıyorlar.

Son olarak faşistlerin Berlin'de savaşın bitmesi nedeniyle yaptıkları gösteri anti faşistler tarafından durduruldu.



Galloway ABD Senatosu'nu suçladı

İngiltere'de Respect partisinin yeni seçilen milletvekili George Galloway ABD Senatosu tarafından Irak'tan petrol satışkarşılığında para almakla suçlandı.

Daha önce de bir İngiliz gazetesi tarafından aynı şekilde suçlanan Galloway bu gazete aleyhine açtığı davayı kazandı.

ABD Senatosu'nun suçlaması üzerine ABD'ye giderek Senato önünde ifade veren Galloway ABD Senatosu'nu ağır bir biçimde suçladı.

Ben Saddam'ı iki defa ziyaret ettim diyen Galloway ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'in de Saddam'ı iki defa ziyaret ettiğini söyledi. Galloway Rumsfeld Saddam'a silah satmaya çalışırken kendisinin ambargoyu kaldırmaya ve barış için çalıştığını anlattı.

Lenin ve yurtseverlik

Kimilerine göre "yurtseverlik" komünist hareketin daima savunduğu bir kavramdır. Bu uydurma iddiaya en iyi cevabı Rus Devrimi'nin lideri Lenin veriyor.

Sosyalist Enternasyonal'in Konumu ve Görevleri başlıklı yazısında Lenin Marks'ın Komünist Manifesto'da işçi sınıfının önce kendi ülkesinde iktidarı ele geçirmesini söylediğini vurgulayarak tam da bu noktada Marksın ulus, anavatan gibi kavramları burjuva kavramlar olarak nitelediğini anlatıyor.

Savaş ve Rus Sosyal Demokrasisi başlıklı yazısında ise şöyle diyor: "Enternasyonal'in liderleri savaş kredileri için oy verirken, burjuvazinin şovenist (yurtsever) sloganlarına onay verirken sosyalizme ihanet ettiler."

Savaşta Sosyal Demokrasinin Görevleri makalesinde ise "şovenizme ve 'yurtseverliğe' karşı acımasız bir mücadele vermeliyiz."

Lenin "yurtseverlik" kavramına 1917 Devrimi'nden sonra da devam ediyor. 1917'de işçi sınıfının iktidarı almasından sonra Almanya ile imzalanan Brest Litovsk anlaşması üzerine şöyle diyor: "Önemli bir nokta da devrimimizin yurtseverliğe karşı mücadele etmesiydi. Brest Litovsk Barışı sırasında yurtseverliğe karşı çıkmak zorundaydık. Eğer sosyalistler bütün yurtsever duygularınızı uluslararası devrim için feda etmelisiniz dedik." (Moskova Parti Çalışanları Toplantısı, Bütün eserler, C. 28, s. 206)

Lenin **Paris Komünü'nün Dersleri** adlı makalesinde ise: "Birbirleryle çelişen yurtseverlik ve sosyalizmi görevlerini birleştirmek Fransız sosyalistlerinin ölümcül hatasıydı" diyor.

Lenin toplam 45 cildi bulan bütün eserlerinde bıkmadan usanmadan milliyetçiliğin her biçimine ve "yurtseverliğe" karşı aralıksız bir mücadele veriyor. Sayısız makalesinde "yurtseverlik" kavramının burjuva karakterini anlatıyor.

Lenin, Stalinizmin daha sonra tahrif ettiği gibi sosyalist Rusya'nın savunması için de yurtseverlik kavramını savunmuyor. tam tersine Rus devriminin gelişimini de savunmasını da dünya devrimine bağlıyor. Çünkü Lenin komünist ve dolayısıyla enternasyonalist.



Tarihin ilk proleter devrimi olan Paris Komünü'nün hatalarından birisi de "yurtseverlik" ile sosyalizmi yan yana getirmeye çalışmasıydı.

Enternasyonalizm ve sol milliyetçilik

Sosyalist hareketin saflarında milliyetçilik daima olagelmıştır. Kimi zaman toplumda hakim olan fikirlerin burjuva fikirleri olması nedeniyle, kimi zaman işse sol, sağ milliyetçilikten etkilendiği için ve sağ milliyetçiliğe karşı sol bir milliyetçiliğin işe yarayacağını düşündüğü için milliyetçilik kavramını kullanmıştır.

Oysa sol milliyetçilik daima sağın işine yaramış, genel olarak milliyetçiliği güçlendirmiştir. Başka tür-lüsünün olması mümkün değildir.

Sol milliyetçiliğin güç kazandığı iki tarihsel dönem var, bunlardan ilki Birinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde o dönemde sosyalistlerin dünya partisi olan Enternasyonal'e bağlı partilerin "anavatanı savunma" adına savaşa onay veren tutumlarıdır. Enternasyonal

partilerinin bu yurtsever tutumu uluslararası sosyalist hareketin bölünmesine yol açtı.

Rosa Lüksemburg, Lenin ve az sayıda devrimci sosyalist Enternasyonal'in yurtsever tutumuna karşı çıktılar.

Savaşın sonunda, 1917'de Rusya'da patlak veren devrim Rosa Lüksemburg, Lenin ve yoldaşlarının tutumunu haklı çıkardı.

1917 Rus devrimi kısa zamanda bütün emperyalist güçlerin saldırısına uğradı. Emperyalistler her taraftan Rusya'daki bu ilk işçi devletini yok etmek için saldırdılar.

Devrimden hemen sonra sürgünden dönerek Rusya'ya gelen Lenin Rus devrimini selamlıyor ve "yaşasın dünya devrimi" diyordu.

Emperyalist saldırılar karşısında da Lenin aynı çizgiyi izledi. Rus Devrimi'nin tek kurtuluşunun uluslararası proletarya hareketi ve dünya devrimi olduğunu vurguladı.

1920'lerin ortasında Devrimci güçler iç savaşta kazanan taraf oldular. Emperyalist saldırı püskürtülmüştü.

Ne var ki Rus işçi sınıfı bu iç savaşta çok ağır kayıplar vermişti. İşçi sınıfının en devrime bağlı kesimleri İç Savaşta Kızıl Ordu'ya katılarak cepheye gitmiş ve çoğu bu savaşlarda ölmüştü.

İç Savaşın ardından Rusya'da işçi sınıfının iktidar organları büyük ölçüde



tahrif oldu. Sovyetler giderek işsiz hale geldi.

Küçük bir azınlık devlet erkini ele geçirmeye başladı ve giderek bu bürokrasi devrimi gerçekleştirmiş olan bütün güçleri imha etmeye başladı. Rusya'da karşı devrim başlamıştı.

1920'lerin ortasında gelişen bu karşı devrim sonucunda Rusya'da işçi devleti, imha oldu ve devlet kapitalizmi kuruldu.

Devlet kapitalisti Rusya'da Stalin ve onunla birlikte iktidarı ele geçiren bürokrasi dünya devrim-

inin yenildiğini söylüyor ve tek ülkede sosyalizmin mümkün olduğunu savunuyordu.

Tek ülkede sosyalizm teorisi Rusya'da karşı devrimin ideolojisi oldu.

Stalinist Rusya ileriki yıllarda işçi sınıfının tüm devrimci unsurlarını imha ederken Almanya'da da Hitler'in liderliğinde faşizm iktidara geldi. Stalinist Rusya önce Alman Komünist Partisi'nin Sosyal Demokrat Parti ile faşizme karşı bir mücadele cephesi kurmasını engelledi ardın-

28 Mayıs'ta "İncirlik kapatılsın, g..."

Yonanalizm

lliyetçilik



Yurtsever kimdir?

Yurtsever anavatanını seven, onu her şeyin önüne çıkarandır. Anavatan denen sınırlar içinde ise değişik sınıflar yan yana yaşar. İşçiler, esnaf ve zanaatkarlar, küçük burjuvalar ve büyük burjuvalar, patronlar.

Bütün bu sınıflar bir arada bir anavatanda yaşayan ulusu oluştururlar.

Burjuvalar, patronlar, ulusun bütününe çıkarlarının aynı olduğunu savunurlar. Bir fabrika patronu ile işçinin, bir toprak ağası ile köylünün, bir süper market sahibi ile bakkal veya manavın çıkarlarının aynı olduğunu anlatırlar.

Burjuvazinin bu anlatımına milliyetçilik denir.

Burjuvazi sık sık dış ve iç tehlikelerden bahseder. Bu tehlikeler ulusun bütününe karşıdır. Bütün ulus bir araya gelerek bu iç ve dış tehlikelere karşı vatani savunmalıdır.

Bütün savaşların ardında burjuvazinin bu fikri yatar. Vatan tehlikedir, öyleyse vatani korumak için silah başına gitmek, savaşmak gerekir.

Şimdilerde emperyalistler kendi uluslarını savaşa seferber ederken demokrasiyi savunmayı da aynı biçimde kullanmaktadır. Amerikan emekçileri dün Vietnam'a, bugün Irak'a savaşmaya giderken demokrasiyi koruduklarını,

dolayısıyla Amerika'yı savunduklarını düşünüyorlardı.

Sosyalistler için bütün dünyanın işçilerinin çıkarları aynıdır ve işçilerin çıkarları ile patronların çıkarları hiçbir zaman aynı olamaz.

İki ülkenin işçilerinin patronlarının çıkarları için birbirlerine karşı silah kullanmaları, birbirlerini öldürmeleri hiç bir zaman gerekli değildir.

Marksın dediği gibi işçilerin vatani yoktur. Vatan burjuvalara aittir. Vatanla birlikte o toprak parçasının üzerindeki her de burjuvalara aittir. Bu nedenle suyu bize parayla satarlar.

İşçi sınıfı kapitalizmi ancak bir dünya devrimi ile yıkabilir. Yani bütün dünyada burjuva iktidarları yıkılmalıdır. Bir tek ülkede kapitalizmi yıkmak ve sosyalizmi kurmak mümkün değildir. Çünkü kapitalizm bir dünya sistemidir ve ancak bütün dünya çapında yenilgiye uğratılabilir.

Bu nedenle işçilerin vatani yoktur ve bu nedenle işçiler enternasyonalisttir.

İşçi sınıfının bir bölümünün kendi ülkesinde iktidarı ele geçirmesi ise o ülkede ki bütün ilişkilerin yıkılıp yerlerine çok daha gelişkin, çok daha demokratik olan yenilerinin kurulması içindir. Yoksa anavatanda sosyalizmi kurmak için değil.

Komünist Manifesto ve yurtseverlik

Komünist Manifesto Marks ve Engels tarafından 157 yıl önce 1848'de yazıldı.

Marks-Engels **Komünist Manifesto**'da "İşçilerin vatani yoktur." diyorlar ve devam ediyorlar: "Her ülkenin proletaryası, her şeyden önce, politik iktidarı ele geçirmek, kendisini ulusun yönetici sınıfı durumuna yükseltmek, kendisi bizzat ulus olmak zorunda olduğuna göre, proletarya esasen millidir; ama sözcüğün burjuva anlamında değil" demektedirler.



Marks ve Engels'in bu ifadeleri yorumlamaya gerek olmayacak kadar açık. Kendisine sosyalist, komünist diyen hiçbir kişi ya da örgüt bu ifadeyi farklı yorumlayamaz. Bu mümkün değil. Ama onun hemen ardından gelen cümle sol milliyetçiler tarafından inanılmaz bir biçimde yorumlanmaktadır.

Sol milliyetçiler, madem ki proletarya önce kendi ülkesinde politik iktidarı ele geçirmelidir öyleyse yurtsever olabilir ve hatta olmalıdır. Yurtsever olmadan kendi ülkesinde iktidarı ele geçiremez.

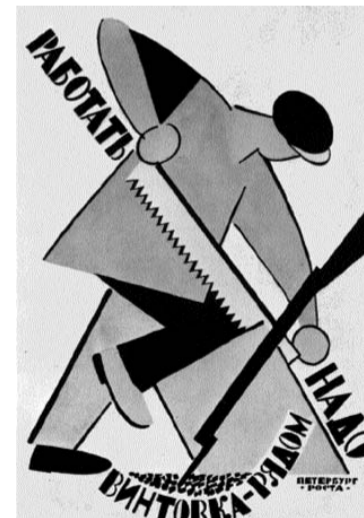
Sol milliyetçilerin bu yorumu bütünüyle marksizmle ve dolayısıyla **Komünist Manifesto** ile çelişir.

Marks ve Engels bütün eserlerinde enternasyonalizmi savunurlar. Enternasyonalizm ve yurtseverlik ise bütünüyle birbirleriyle zıd, yan yana konamaz iki kavramdır. Hem enternasyonalist hem de yurtsever olamazsınız.

İşçi sınıfının uluslararası çıkarları ile bir ülkenin, bir yurdun çıkarları birbirleriyle çelişir. Bu nedenle vatanları olmayan işçiler yurtsever değil, enternasyonalisttir.

İşçilerin içinde yaşadıkları ülke emperyalist güçlerce işgal edildiğinde bile işçiler gene yurtsever oldukları için değil, enternasyonalist oldukları için

emperyalist işgale karşı çıkarlar. İşçi sınıfı dışındaki sınıflar emperyalizme, emperyalist işgale yurtsever oldukları için karşı çıkarak. Onlar yabancı sermaye yerine yerli sermaye isterler ve bu nedenle yurtseverdirler. İşçiler için ise sermayenin milliyeti değildir önemli olan,



önemli olan bütün milletlerden sermayenin işçilerin düşmanı olmasıdır. Hepsine ama hepsine aynı şekilde ve aynı ölçüde karşıdır.

İşçi sınıfının bir bölümünün bir ülkede iktidarı ele geçirmesi de dünya çapındaki hareketinin bir parçasıdır.

İşçi sınıfı bir ülkede iktidarı ele geçirebiliyorsa bu dünya çapındaki bir krizin sonucudur, aynı şekilde eğer o ülkede işçi sınıfı iktidarını koruyabilecekse bu ancak bütün dünya işçi sınıfının ortak mücadelesi ile mümkündür.

incirlik'teyiz:

cocuk parkı yapılınsın"

TBMM Başkanlığına sunulan kadın talepleri

Ülkemizde kadın-erkek eşitsizliği derinleşiyor

Ülkelerin gelişmişlik düzeyi açısından değerlendirilmesinde dünyanın en önemli kaynak eseri olarak kabul edilen UNDP İnsani Gelişme Raporu'nda kullanılan İnsani Gelişme İndeksi'nde (HDI) 2002 yılında 175 ülke arasında 85. sırada olan Türkiye, 2003 yılında yayınlanan İnsani Gelişme Raporu'nda 96. sıraya gerilerken, Toplumsal Cinsiyete Bağlı İnsani Gelişme Endeksi'nde (GDI) ise 71. sıradan 96. sıraya gerilemiştir. Bu veriler eşitsizliğin derinleşmekte olduğunu çarpıcı bir göstergesidir.

Eğitimde eşitsizlik

Milli Eğitim Bakanlığı, 2001-2002 öğretim yılında, ilköğretim çağındaki 152 bin kız çocuğunun okula gönderilmediğini açıklamıştır. İlköğretim çağında okula gidemeyen kız çocuğu sayısı adeta kartopu gibi katlanarak 2003-2004 öğretim yılında 640 bine çıkmıştır. 15 yaş ve üstü kadınların % 22.8 i hala okuma yazma bilmiyor. Oysa Türkiye Pekin Konferansı'nda 2000 yılına kadar kadın okuryazarlığını %100'e çıkarmayı taahhüt eden ülkeler arasında yer aldı. Şartlı nakit transferi gibi uygulamalar, toplumsal cinsiyet perspektifiyle ele alınmadığı için toplumda "yardıma-bağımlılık kültürü" oluşturmaktadır.

Kadınlar siyasette temsil edilmiyor, siyasete katılmıyor

Parlamentoda 2002 Genel Seçimi sonucu kadın temsil oranı % 4,36'dan (550 milletvekilinin 24'ü kadın) ileri geçememiştir. Bu kadın temsil oranıyla, Türkiye 119 ülke arasında 103. sıradadır. Yerel meclislerde ise durum daha vahimdir. Siyasi Partiler ve Seçim Yasaları kadın erkek eşitliğini sağlamaya yönelik herhangi bir geçici özel önlem içermemektedir. Türkiye'de geleneksel siyaset tarzı kadının siyasete katılımını engellemekte, kadın siyasetin öznesi olamamaktadır.

İşgücüne katılım düşmeye devam ediyor, düşüş kalıcılaşıyor

Türkiye'de 15 yaşından büyük kadın nüfusun işgücüne katılım oranı erkeklerin yaklaşık yarısı kadardır. Bu fark, ayrımcılığın ne denli ciddi olduğunu göstermektedir. Kadının işgücüne katılım oranı 1980'lerde %40 iken, şimdi dramatik biçimde % 23'e düşmüştür. Ayrıca ev-içi emek işgücü dışında tanımlanmakta, 12 milyonu aşkın ev kadını işgücünün tamamen dışında görülmektedir.

İşe almada ayrımcılık vardır. Erkek mesleği sayılan, inşaat, maden, petrol gibi mühendislik alanlarında, inşaat teknikerliğinde diplomalı kadınlar ya



Banş, eşitlik ve özgürlük yürüyüşü

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde Brezilya'nın Sao Paulo kentinde başlatılan "Dünya Kadın Yürüyüşü" Amerika kıtasını bitirdikten sonra, Avrupa ayağı kapsamındaki ilk durağı İstanbul oldu. Kadınlar 10 Mayıs günü barış, özgürlük ve eşitlik talepleri ile Taksim'den Dolmabahçe'ye yürüdüler. Dolmabahçe'de yapılan konuşmalarda KESK kadın sekreteri Sevgi Göyçe "TBMM'ne 6

Mayıs'ta taleplerimizi ilettik. Eşitsizliğin kaldırılması için eşitlik, özgürlük ve barış taleplerimizin yanıtını 17 Ekim'de tekrar TBMM'ne giderek alacağız" dedi.

Gösteri boyunca kadınlar "Değiştirmek için yürüyoruz", "Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye son", "Iraklı kadınlar yalnız değildir", "Savaşa hayır" sloganları attılar. Etkinlik Rojin, Deniz Türkali aralarında bulunduğu sanatçıların konserleri ile devam etti. Ardından DKY'nin yamalı yorganına Türkiye parçası eklendi.

11 Mayıs akşamı bir grup kadın Selanik'teki gösteri için otobüslerle yola çıktılar.

Selin GÜLER

işe alınmayarak ya da masa başında çalışmaya zorlanarak ayrımcılığa uğramaktadırlar. 2004/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi'ne rağmen bizzat devlet, Kamu Personel Sınavı (KPS) sonuçlarına göre memuriyete yerleştirmelerde bazı işlerde erkek olma şartı aranmaktadır. Örneğin, 2002-2004 yıllarında Devlet Personel Başkanlığı'na yayınlanan işe yerleştirme tercih kitapçıklarında Maden Tetkik Arama ve Devlet Su İşleri gibi kuruluşlarda işe girecek bazı mühendisler için "erkek" olma şartına yer verilmiştir.

Çalışma hayatında ücret eşitsizliği derinleşmekte, eşit

değerdeki işe eşit ücret ilkesi uygulanmamakta, bu farklılık yüzde 40'lara kadar ulaşmaktadır. Aynı biçimde, erkekler tüm mülklerin yüzde 92'sine ve gayri safi milli hasılanın yaklaşık yüzde 84'üne sahiptir. Kadın emeğinin GSMH'deki değeri yüzde 40 civarında olmasına rağmen, kadınların ev içi emeği görülmemektedir.

Kadın yoğun KİT'lerdeki özelleştirmeler ve izlenen tarımsal politikalar kaçınılmaz olarak kadınları işgücü piyasasının dışına itmektedir.

Şiddet: Onurlu yaşam hakkının ihlali

Namus cinayetlerinde ölen

kadın sayısı son yıllarda artmış ve 2000-2004 döneminde toplam 54'e ulaşmıştır. Bu rakamlar ancak buzdağının görünen yüzüdür. Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre kadınların %57'si şiddete uğramaktadır ve bu oran Türkiye'yi dünyada en fazla kadının şiddete uğradığı ülkelerden birisi yapmaktadır. İstatistiklerden öte kadınların büyük bölümü ekonomik, sosyal, psikolojik şiddete uğramaktadır.

Sağlık görevlileri, öğretmenler, sosyal hizmet uzmanları, psikologlar, çocuk gelişim uzmanları, polisler gibi meslek grupları eğitim programlarında kadın ve çocuklara karşı şiddet

konusu yer almalıdır. Şiddete karşı duyarlılık, hizmet içi eğitim ve seminerlerle desteklenmelidir.

Şiddet kurbanı kadınlara yönelik ücretsiz tıbbi yardım, yasal destek ve danışmanlık sağlayabilecek özel birimler ve prosedürler oluşturulmalıdır.

Kaçak çalıştırılan yabancı uyruklu kadınlara yönelik politikalar geliştirilmeli hak ihlalleri önlenmelidir.

Ayrımcılık sürüyor ve derinleşiyor

Cinsiyete dayalı ayrımcılığın sona erdirilmesi bir devlet politikası haline gelmemiştir. Kadının yasal haklarının korunmasını ve ayrımcılığın önlenmesini içeren her yasal düzenleme, özellikle siyasi iradenin direnciyle karşılaşmaktadır. Doğrudan yaşama hakkıyla ilişkili olan "namus cinayetleri"ni engelleyecek düzeyde caydırıcı bir hüküm yeni Türk Ceza Kanunu'nda yer almamıştır. Ayrıca ensestini açıkça bir suç olarak tanımlanmamış, 15-18 yaş arasındaki çocukların kendi istekleriyle birlikte olmaları halinde bile hapisle cezalandırılmaları öngörülmemiş, "ayrımcılık yasağı" tanımında "cinsel yönelim" ibaresine yer verilmemiştir. Müstehcenlik muğlak bir şekilde tanımlanmıştır.

Medeni Kanun'daki yasal mal rejimi, yasanın yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan evliliklere uygulanmamaktadır. Bu, 17 milyonu aşkın evli kadının edinilmiş mallara katılma rejiminden yararlanmasını engellemiş ve ayrımcılığa neden olmuştur.

Yakın zamanda AB Kopenhag kriterleri çerçevesinde gerçekleştirilen kimi yasal düzenlemelerin yaşama geçirilmesi için çaba harcanmadığı gibi, hakların yaygın bir şekilde kullanılması için gerekli kurumlar oluşturulmadı, ulusal eylem programları üretilmedi ve kaynak tahsis edilmedi.

Hükümetler, herkes eşit hak ve eşit koruma vaat eden İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni ve Kadınlara Kaşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ni (CEDAW) tüm kadınlar için gerçek kılıcağına dair taahütte bulunmamıştır.

Geçici özel önlem şart!

Türkiye'nin hala bir "eşitlik çerçeve yasası" yoktur.

Anayasa'nın 10. Maddesi'nde yer alan ve 2004 yılında yenilenmiş olan eşitlik hükmü, Kadınlara Kaşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'nin 4/2'inci maddesi ile uyumlu olmadığı gibi ihtiyaca cevap verecek ayrıntıda da değildir.

Tüm alanlarda pozitif ayrımcılık programları ve uygulamalarına ihtiyaç vardır.

**Dünya kadın yürüyüşü
Türkiye ağı**



1905 devrimi ve kitle grevi

Yolu kartal gösteriyor

Cengiz ALĞAN

Bundan yüz yıl önce, Rusya'da gerçekleşen bir devrim bize ne anlatabilir ki? Bir asır önce, eğitimsiz, cahil, yoksul bir köylü toplumunda; Çarlık rejiminin tüm baskı aygıtlarıyla, tüm kokuşmuş bürokrasiyle egemenliğini sürdürdüğü; ve işin kötüsü, yığınların Çarlığın bu egemenliğinin sarsılmazlığı fikrine sahip olduğu bir toplumda 'olup bitmiş bir olay', bugünün bilgi, uzay, nükleer enerji, internet, elektronik, sibernetik... çağındaki modern ve eğitilmiş insanına ne anlatabilir?

1905 yılının Ocak ayında işçiler, işten çıkartılmaları giderek yoğunlaşmasına, çalışma saatlerinin uzunluğuna karşı bir çok fabrikada grev komiteleri kurdu. Fakat o yıllarda ezilenlerin çıkarlarını korumak için en işlevsel ve popüler olan örgüt, liderliğini **Papaz Gapon'un** yaptığı bir tür sendikaydı.

Binlerce işçi, ellerinde Çar'ın resimleri, dinsel ikonalar ve "Çar baba"ya yakaran sloganlarla saraya doğru yürüyüşe geçti. Yüzlerce işçi çarın askerlerince katledildi. Tarihe **Kanlı Pazar** olarak geçen bu gösteri ve Çar'ın bu gösteriye acımasızca saldırmaması, şiddetli bir toplumsal patlamayı tetikledi. Birkaç hafta içinde işçiler kitleler halinde sokaklara çıkmaya, tepkilerini kızgın gösterilerle örgütlemeye başladılar.

Rusya'nın tüm merkezi şehirlerinde kitlesel eylemler siyasal yaşama damgasını vurmaya başladı. Çar kısa sürede bir anayasayı, parlamento ve emekçileri koruyan bir dizi yasayı, demokratik seçim hakkını onaylamak zorunda kaldı.

1905 devrimi pek çok ilke imza attı. Bunlardan en önemlisi, marksistlerin uzun yıllardır savunduğu, bir işçi hareketinin ekonomik ve siyasal rejimi devrilebileceği yönünde fikirlerin kanıtlanması oldu.

Dünyayı aydınlanmış cesur silahlı bireylerin değiştireceğini savunan ve Rusya'da oldukça etkin olan bireysel terörist eylem yöntemleri zayıfladı.

İşçilerin patrona karşı savunma araçları olan grev komiteleri, işçi eylemleri sırasında hızla

biçim değiştirerek, bir devrimin merkezi örgütlenmesini sağlayan bir yapıya dönüştü.

Kitle grevi işçi sınıfını güçlendirir

Rosa Lüksemburg Alman sosyalist hareketinin önderlerinden birisiydi ama büyük çoğunluğu Rus imparatorluğunun sınırları içinde olan Polonya'da doğmuştu. Varşova'ya döndüğünde 1905 devrimini yaşadı. Yaşadığı deneyi **Kitle Grevi** adlı küçük bir kitapçıkta anlattı.

1905'e kadar devrimciler kaçınılmaz olarak en önemli devrime, 1789 Fransız Devrimi'ne bakıyorlardı. Ama bu, kapitalist sınıfı iktidara getirmiş bir devrimdi.

İşçi sınıfının genel grev boyunca kendisi için bir sınıf haline gelmesi **Rosa Lüksemburg'un** 1905 devriminden çıkardığı temel sonuçtu. Değişim için kolektif eylemin gereğinin farkına varıyordu:

"Bugün, işçi sınıfının kendisini eğitmesi, örgütlemesi ve yönetmesi gereken bir dönemde, bir devrimci durumda, devrim sadece var olan devlet iktidarına karşı değil kapitalist sömürüyü karşı olduğu zaman, kitle grevleri en geniş proleter



yığınları eyleme çeken, onları devrimciyleştiren ve örgütleyen en doğal yoldur.

"Aynı zamanda, hem devlet iktidarını yıkmamanın hem de kapitalist sömürüyü durdurmanın yoludur.

"Kitle grevi bütün büyük devrimci proleter eylemlerinin doğal olarak kendiliğinden biçimidir."

Rusya'da kitle grevi ekonomik konularla başladı, Çar'a karşı politik bir çıkışla devam etti ve mücadeleye kendi taleplerini getiren yeni halk katmanlarını kazandı. Toplumla giderek daha fazla yerleşti. **Lüksemburg** şunları söylüyor:

"Bu ilk doğrudan genel eylem bir elektrik şoku gibi ... milyonlar ve milyonlar arasında ilk sınıf bilincini oluşturuyor..."

"Şurada sekiz saatlik işgünü için mücadele ediliyor, orada parça başına işe karşı direniliyor, burada bir acımasız ustabaşına karşı, bir başka yerde istenmeyen cezalara karşı mücadele ediliyor, her yerde daha iyi ücret isteniyor, ve şurada, burada ev işine karşı çıkılıyor."

Lüksemburg Almanya'da benzer bir sürecin köhnemiş sendika bürokratlarını ve sosyalist hareketi kontrol eden yöneticileri silip süpüreceğine inanıyordu.

Ancak yaşananlar bu sürecin otomatik olmadığını gösterdi. Sonuç, bürokrat yöneticilere karşı güçlü bir taban hareketine ve 'uzlaşma değil sınıf mücadelesi' diyen bir devrimciler ağına ihtiyaç olduğunu gösterdi.

Rosa **Kitle Grevi** kitabını **Marks'ın "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi mücadelesinin eseridir"** merkezi vurgusunu güçlendirmek için yazdı.

Devrimciler ne öğrendi?

Bunu, dört ciltlik bir Lenin biyografisi yazmış olan **Tony Cliff**ten dinleyelim:

"1905 devrimi, devrimci işçi partisi için de büyük bir eğitim oldu. Devrim, teorilerin ve programların en iyi sınanmış yeri. Her türlü siyasi belirsizliği ve kurguyu yıkar. Çünkü devrim, ideolojik bir uzlaşmazlık gerektirir. Öncü işçilerin bilinçlerini tekdüzelikten, ataletten ve kararsızlıktan kurtarır. Aynı zamanda, mücadelenin uğradığı ani değişiklikler açısından, partiden üstün taktiksel beceriler ve hareketin hızla değişen gereklerine uyabilirlik talep eder.

Devrim sadece öncü partinin sınıfla ilişkisini değil, aynı zamanda parti önderinin partiyle ilişkisi-

ni açığa çıkarır."

Kitle grevi soyut değildir

Kitle grevi yeni bir mücadele biçimiydi ve 1905 bunun başarısını ve hayati önemini tüm çıplaklığıyla kanıtlamıştı. Onun sayesinde işçilere kitle grevi üzerine soyut beyin cimmastığı yaptırılmaktan kurtulmuş, Rus devriminin gelişimi, uluslararası anlamı, Batı Avrupa'daki sınıfsal karşıtlıkların keskinleşmesi, Almanya'daki sınıf savaşının çeşitli perspektifleri, kitlenin gelecek mücadeledeki görevleri ve rolü somut olarak gösterilebilmişti.

Sınıflar mücadelesi tarihinde ilk kez Rus devrimi kitle grevi düşüncesini ve genel grev düşüncesini hayata geçirdi ve işçi hareketinin gelişiminde yeni bir çağ başlattı.

Rosa bu süreci şöyle özetliyor:

"Burada, en yüksek mercilerin kararı üzerine planlı ve özenli uygulanan kuru politik 'eylem'in donuk ve kof bir şeması yerine, hiçbir şekilde devrimin büyük çerçevesinden koparılmayan, devrimin tüm şusu busuna binlerce damarla bağlı olan, et ve kandan oluşan canlı bir yaşamdan küçük bir parça görmekteyiz."

Lenin'in "O bir kartaldı, kartal kalacak!" dediği **Rosa'nın** yaşadığı dönemde 1905'teki kitle grevleri tarihte ilklerdi. Oysa bugün yüzlerce deneyin yol göstericiliğine daha sahibiz.

Endonezya'dan Venezüela'ya, İtalya'dan Peru'ya, Fransa'dan Kore'ye, Arjantin'e ve en son olarak da Ekvador'a kadar dünyanın her tarafında kitlesel grevler, gösteriler ve ayaklanmalara tanık oluyoruz. Dünya çapında devasa ve "bir elektrik şoku gibi" yayılan bir savaş karşıtı, anti kapitalist hareketimiz var. Kitlesel eylem ve kitle grevi hala en büyük silahımız.

Okuma önerileri:

- **Kitle grevi, Parti ve Sendikalar**, Rosa Lüksemburg, Z Yayınları.
- **Lenin (4 Cilt)**, Tony Cliff, Z Yayınları.
- **Rosa Lüksemburg**, Tony Cliff, Z Yayınları.
- **1905**, Leon Troçki, Tarih Bilinci Yayınları.

Rosa Lüksemburg: Devrimin keskin kılıcı

Rosa 5 Mart 1871'de Polonya'da doğdu. Gençlik yıllarında, **Proletarya** adlı devrimci bir partiye katıldı. 1889'da Zürih'e gitti.

Ölene dek Polonya devrimci sosyalist partisinin önder kuramcısı kabul edildi. Daha 22 yaşında partiyi **Sosyalist Enternasyonal Kongresi**'nde temsil etti.

1898'de Almanya'daki uluslararası işçi hareketi merkezine girdi. 'Marksizmin papası' **Kautski**'ye ve revizyonist **Bernstein**'a karşı mücadele etti. Alman işçi hareketine yeni katılmış olan **Rosa Sosyal reform mü? Sosyal devrim mi?** adlı kitapçığıyla reformizme saldırıyordu.

1903-4'te Rosa, ulusal sorun, parti yapısı kavramı ve parti ile kitle eylemleri konusunda **Lenin**'le de polemige girişti.

1905'te ilk Rus devrimi patlayınca, sürekli devrim fikrini geliştiren yazı dizileri yayınladı. "**Başlangıçta eylem vardı**" fikrini savunan **Rosa**

gizlice Rus Polonyası'na girerek **Party** gazetesini çıkardı. Rus devrimi, "siyasal ya da ekonomik kitle grevleri, devrimci işçilerin iktidar mücadelesi içinde, başlıca unsuru meydana getirir ve sosyalist devrimi, önceki bütün devrimlerden ayırır" biçiminde özetlenebilecek fikirlerini canlandırdı.

1905-10 yılları arasında **SPD** içinde üç ayrı eğilim belirdi: emperyalist politikayı benimseyen reformistler, **Kautski** önderliğindeki marksist merkeziler ve **Rosa'nın** başını çektiği devrimci kanat.

1913'te en önemli çalışması olan "**Sermaye birikimi**"ni yayınladı. Bu eser, Kapital'e en önemli katkılardan biri oldu.

3 Ağustos 1914'te **SPD**, hükümetin savaş kredilerine onay verirken, karşı oy kullanan tek kişi **Karl Liebknecht**'ti. Ardından, **Lüksemburg, Liebknecht, Franz Mehring** ve **Klara Zetkin** önderliğindeki küçük bir grup **Spartaküs**

Birliği'ni kurdu (daha sonra buradan dev bir **Alman Komünist Partisi** doğmuştur).

Rosa Rusya'daki 1917 Şubat devriminin son değil, başlangıç olduğunu ve ancak işçi iktidarının, barışı güvence altına alacağını söylüyordu. Çok önceden görmüştü ki Rus devrimi tecrit olursa yozlaşacak ve gelişimi engellenecekti.

1918 Alman devrimiyle cezaevinden çıkıp mücadeleye atıldı. Ama, sağ kanat sosyal demokratlarla ordu generalleri devrimci proletaryayı bastırmak için birleştiler. 15 Ocak 1919'da **Liebknecht** ve bir askerin dipçiğiyle kafası parçalanan **Rosa** öldürüldü. "**Marks ve Engels'in bilimsel halefleri arasındaki en parlak zeka**" artık yoktu. Bu büyük düşünür ve eylem insanının katli, yalnız Alman devrimine değil, Rus devrimine ve uluslararası sosyalist harekete ağır bir darbe vurdu.

F. Levent ŞENSEVER

G8, küresel kapitalizmin ve emperyalist sistemin işlemede önemli mekanizmalardan birini oluşturuyor. Bu sistem içinde hakim durumda olan çokuluslu şirketler, piyasa ekonomisinin gelişmesi ve yayılmasıyla dünyadaki tüm sorunlara çare bulunabileceği ideolojisini yayıyor. G8'lerin bu yıl gündemlerinin ilk sırasında "iklim değişimi" ve "Afrika'da yoksulluk" var. Her iki sorunun başlıca sorumlusu olan dünyanın hakimi G8'ler, bu sorunlara çözüm bulma iddiasında.

G8'lerin ilk toplantısı (o zamanlar G5) 17 Kasım 1975'de, yani kapitalizmin ciddi krizlerinden birinin yaşandığı dönemde, Fransa'da gerçekleşti. Bu dönem, uluslararası para değerlerinin altına sabitlenmesi standardından vazgeçildiği ve ilk uluslararası petrol krizinin yaşandığı dönemdi.

G8 aslında resmi kurumsal bir yapısı olmayan toplantılar dizisi. Ancak G8 zirveleri ve bakanlar toplantıları küresel kapitalist sistemin çarklarının dönmesinde önemli bir işleve sahip. G7 üyeleri (Rusya hariç), tarihsel olarak Dünya Ticaret Örgütü'nde ticaretle ilgili duruşlarını koordine ederken, IMF ve Dünya Bankası'nda oyların yarısından fazlasını denetlemektedir. G8 zirvelerinde gerçekleşen çeşitli toplantılar, bu ülkelerin aralarındaki farklılıkları azaltarak, dünyanın geri kalan ülkeleri karşısında ortak çıkarları doğrultusunda birlikte davranmalarına olanak tanıyor. Bu ülkeler aralarındaki rekabetin boyutu ne olursa olsun, milyarlarca insanın yoksullaşmasına ve çevre felaketlerine yol açan politikalarda, ticaretin ve sermaye yatırımlarının önündeki engellerin kaldırılması ve piyasa ekonomisinin yaygınlaştırılması konusunda anlaşılıyorlar.

Tüm bu ülkelerde çokuluslu şirketlerin demokratik kurumlar

G8: Çözüm değil, sorun

üzerindeki denetimi sınırsız boyutlara ulaştı. G8'in oluşturduğu bir dizi geçici çalışma grubunun başında Shell gibi çokuluslu şirketlerin yöneticileri bulunuyor. Dünyanın en güçlü lobi gruplarından biri olan Uluslararası Ticaret Odası (ICC) Başkanı olan ve sendikal örgütlenmelere karşı düşmanlığıyla bilinen Güney Koreli Yong Sung Park, bu yılki G8 zirvesinde devlet başkanları ile buluşuyor.

G8: sorunun kendisi

HIV/AIDS hastalığına çözüm üretmeyi ve Afrika'da yoksulluğu sona erdirmeyi gündemine aldığı iddiasındaki G8'ler, aslında adeta milyonlarca Afrikalı ile alay ediyor. Çünkü önerilen çözüm, Afrika'daki yoksulluğun ve ekonomik çöküşün başlıca sorumlusu olan, toplumsal kırılmalığa yol açarak HIV/AIDS hastalığının kıtada olağanüstü boyutlarda yayılmasına neden olan Afrika ekonomilerinin hızla küresel ekonomiye açılmasını öngörüyor.

Şayet G8'in dönem başkanlığını yapan İngiltere Başbakanı Blair, iklim değişikliği ve yoksulluk konularını gündeme alırken gerçekten samimi olsaydı, öncelikle iklim değişikliğinin başlıca sorumlularından olan petrol şirketlerinin kıtada siyasi istikrarsızlığa yol açan, insan hakları ihlaller-



ine neden olan, yolsuzlukları destekleyen ve çevre yıkımlarını yaygınlaştıran faaliyetlerini ele alır; G8 ülkelerinin kıtadaki yasadışı silah ticaretini körüklemeleri ve yüz binlerce insanın ölümüne ve evlerini terk etmelerine yol açan çatışmalara neden olan silah tekellerinin faaliyetlerini durduracak çözüm üretirdi.

G8 ve silah ticareti

G8 ülkeleri dünya silah ticaretinin yaklaşık yüzde 85'ini denetliyor. Silah sanayi büyük oranda devlet tarafından desteklenmekte ve yasal denetimler son derece yetersiz. Uluslararası Şeffaflık kuruluşunun verilerine göre, silah tekelleri rüşvetin

yaygınlaşmasında ikinci dereceden sorumlu.

Silah ticareti savaş uçaklarından, denizaltılara kadar milyon dolarlık boyutlarda olurken, hafif silah ticareti de son derece ölümcül olabiliyor. Hafif silahlar yılda 500 bin civarında insanın ölümüne yol açıyor.

Rusya hariç tüm G8 ülkeleri NATO üyesi ve en büyük silah üreticisi konumundalar. 1997 ve 2001 yılları arasında silah ticaretinin üçte ikisi beş G8 üyesi ülke (ABD, Rusya, Fransa, Britanya ve Almanya) tarafından gerçekleştirildi. Bu ülkeler silah ticaretinin baş aktörleri olmalarına rağmen, sıcak savaşlardan en az etkilenen ülkeler durumunda. 1945 - 1995 yılları arasında gerçekleşen 150 civarındaki savaşın onda dokuzu ekonomik olarak geri kalmış ülkeler arasında çıktı. Savaşlarda ölen ve yaralanan insanların çok büyük çoğunluğu yoksul.

G8 ülkeleri dünyanın en çok tahribat gücüne sahip kitle imha silahlarını üretmelerine karşın, G8 zirvelerinde silah ticaretinin azaltılması konusu 'küresel güvenlik' ve 'uluslararası terörizme karşı mücadele' boyutlarıyla sınırlı olarak ele alınmakta ve birkaç yoksul ülke ile sınırlı olan 'şer ülkeleri' hedef gösterilmektedir.

ABD bir yandan terörizme karşı mücadele etme iddiasındayken, öte

yandan Afganistan, Endonezya ve Yemen gibi demokratik olmayan rejimleri desteklemeyi sürdürüyor.

Onlar G8, Biz altı milyarız

İskoçya'da gerçekleşecek olan G8 zirvesi sırasında, kentte bulunan herkese kimlik kartı verilecek ve bölge olağanüstü güvenlik önlemleriyle sıradan vatandaşlara kapatılacak. Zirvenin güvenliği için 150 milyon dolarlık bütçe ayrıldı. Liderleri korumak için 15.000 polisin görev alması bekleniyor. Her bir G8 zirvesi, aynı zamanda bu liderlerin kitlelerden ne kadar korktuğunun da kanıtı oluyor.

2001 yılında Cenova'da toplanan G8'ler, demokratik haklarını kullanarak zirveyi protesto eden kitlelerin arasına provokatörler sokarak, şiddetli tırmandırmaya çalıştı ve genç aktivist Carlo'yu öldürdü. Berlusconi hükümeti şiddetli tırmandırarak, yüzlerce aktivisti işkenceden geçirdi. G8'in maskesi Cenova'da düştü.

Ancak Cenova aynı zamanda İtalyan solunun yeniden sahneye çıktığı yerdirdi. Cenova'da kızıl renk hakimdi. 300 bin kişi, "onlar G8, biz altı milyarız" diye haykırırken, küresel hareketin direniş tarihine adlarını yazdırdı.

Küresel hareket Cenova'dan bu yana hızla büyüdü ve yayıldı. O günden sonra dünyanın en büyük savaş karşıtı kitle gösterisi iki milyon kişinin katılımıyla Britanya'da gerçekleşti. Yine bu ülkede alternatif küreselleşme hareketinin temsilcisi RESPECT, Blair'in yeni liberal İşçi Partisi'ne karşı gerçek bir alternatif olduğunu genel seçimlerde gösterdi.

G8 zirvesinden insanlık adına bir çözüm çıkması olanaklı değil. Küresel hareketimiz, bu kez de sokaktaki kitle gösterileriyle alternatifin G8'ler değil, altı milyarın gerçek temsilcisi küresel hareketimiz olduğunu gösterecek.

G8 zirvesinin gerçek evsahibi çokuluslu bir şirket

G8 zirvesinin yer alacağı Gleneagles Otel'i'nin sahibi, Britanya ekonomisi içinde 11. büyük şirket olan çokuluslu Diageo. Şirket sadece evsahipliği yapmakla değil, Afrika'da yapısal değişiklik öngörülen zirve gündemiyle de toplantıdan kârlı çıkacak görünüyor.

Diageo, Türkiye'de de pazarlanan Guinness, Smirnoff, Johnny Walker ve Gordon's cin gibi bir dizi dünyaca ünlü içki markasının da sahibi. Şirketin Afrika'daki saldırgan genişleme politikaları, yerel geleneklere göre yapılan üretim sisteminin çökmesine ve çoğu kadınlardan oluşan üreticilerin işsiz kalmasına yol açarak, bölgedeki yoksullaşmanın artmasına neden oldu. Diageo'nun özellikle Uganda ve Tanzanya'daki üretim tesisleri bölgedeki hava kirliliğinin başlıca sorumlularından.



Afrika'da çözüm zor

Afrika'nın Sahara bölgesinin altındaki bölgenin dünya ekonomisi içindeki payı 1980 - 2002 yılları arasında yarı yarıya azaldı. Bölgedeki nüfus, toplam dünya nüfusunun yüzde 13'ünü oluştururken, dünya yoksul nüfusunun yüzde 28'i bu bölgede yaşamaktadır. Aynı bölgede toplam 26 milyon AIDS hastası bulunuyor. Bugüne kadar hastalıktan ölenlerin sayısı 13 milyonu buldu.

G8'ler iklim değişikiminin sorumluların

Dünyanın iklimi hızla değişiyor ve bunun başlıca sorumlusu sanayileşmiş ülkelerin çokuluslu şirketlerinin çıkarları doğrultusunda yürüttüğü ekonomik politikalar. Geçen yüzyılda insan faaliyetlerinin (sera etkisi yaratan fosil yakıtlar nedeniyle gazların atmosfere yayılması) sonucu olarak yeryüzünün ısı 0.6 C derece değişti. Yeryüzünde bugüne kadar ölçülmüş en sıcak 10 yılın hepsi 1990'dan bu yana gerçekleşti.

Ancak korku hikayemizin henüz başındayız. Önümüzdeki yüzyıl dünya ısısının 1.4 ile 5.8 derece arasında artması bekleniyor. G8 ülkeleri dünya ekonomisinin içindeki payları yüzde 65'den fazla ve küresel CO2 emisyonunun yaklaşık yarısından sorumlular.

G8'ler çözüm değil, sorunun kendisidir

Her gün 6.000 çocuk içme suyunun pisliği nedeniyle ölüyor

Su ve küresel kapitalizm

Özden DÖNMEZ

Avrupa'nın bütün büyük kentleri bir nehrin üzerindedir, Roma, Paris, Londra. Eski medeniyetler büyük nehirlerin geçtiği vadilerde gelişmiştir. İnsanlık tarihinin büyük bir kısmında su toplumsal bir kaynaktır.

Suyun toplanması bazen büyük bir çaba gerektirmesine rağmen su daima parasız, içmek için güvenli ve oldukça çoktu. Son 15 yıldır bütün bunlar değişiyor.

Dünyada 1 milyar 100 milyon insan için güvenli su kaynağı yok. 2 milyar 400 milyon insan için suyun sağlık koşulları yetersiz ve hastalıkların yüzde 80'i sudan kaynaklanıyor.

Öte yandan konutlarda, sanayide ve tarımda suyun kullanımı sürekli artıyor. Son 10 yılda su kullanımı yaklaşık iki katına çıktı.

Hükümetler arası kurumlar, yeni liberal fikirleri ile şirketlerin su sorununa dahil olmasını sağladılar. Ve şimdi su konusunda durumlarını iyice sağlamlaştıran bu şirketler insan yaşamı için temel bir ihtiyaç olan suyu anlamsız ölçüde pahalı hale getirdiler. Su artık bir meta haline geldi.

1990'ların başında Dünya Bankası 120 su projesini inceledi. Sadece 4 ülkede su ile ilgili kurumlar iyi çalışıyordu. Projeler çok-

erken Peru'da Lima, Haiti'de Port-au-Prince gibi kentlerde hane gelirinin yüzde 20'si suya gitmeye başladı.

Dünya Bankası'nın başlattığı tartışma şöyle: Hükümetler sağlıklı su sağlamada yetersiz öyleyse özel sektör devreye girmeli. En büyük su şirketlerinden birisi olan Vivendi'nin yönetim kurulu başkanı şöyle diyor: "eğer bir şey için para ödemeyen onun değerini bilemezsiniz."

Ama ya ödeyemiyorsanız? Güney Afrika'da, Kwazulu Natal'da, insanlar su için para ödeyemiyorlar ve ölüyorlar. Son kolera salgını 250 kişiyi öldürdü. Son zamanlardaki en büyük salgın.

Suyun sadece yüzde 10'u içmek için kullanılıyor. Yüzde 20'si sanayide kullanılıyor, geri kalan yüzde 70'i sulama için tarımda kullanılıyor. Bu nedenle en çok para sulamadan kazanılabilir ve buradan kazanılan para suya en çok ihtiyacı olanlara gitmiyor.

Barajlar yapılıncaya önce yoksullar kaybediyor. Barajların yapılması ile tahminen 40 ila 80 milyon insan yerlerinden edildiler.

Dünyada 1 milyar 100 milyon insan için güvenli su kaynağı yok.



Bir nehrin suları bir baraj ile kontrol altına alınca bölgedeki insanların bu sulara artık eskisi gibi balık avlamaları, kıyılarını kullanmaları mümkün olmuyor. Dolayısıyla sadece su ve balıklar değil, kumlar ve taşlar da paralı hale geliyor.

Su dağıtım şirketleri de bir çok ülkede özelleştiriliyor. Son yıllarda bu şirketlerin kârları yedi kere arttı.

İş çevrelerinin önde gelen dergisi Fortune, "20'inci

yüzyılda petrol neyse, 21. yüzyılda su onun yerine geçecek. Ulusların zenginliğini belirleyecek" diyor.

Ancak bazı şirketlerin keşfettiği gibi yoksullara su vermek her zaman kârlı bir iş değil. Ve üstelik insanlar elde edemedikleri için ölecekleri bir şey için mücadele ediyorlar.

2000 yılında Bolivya hükümeti Dünya Bankası'nın baskısı ile su kaynaklarını ABD'nin çok uluslu şirketi Bechtel Enterprises'a verdi. Şirket

her yıl ortalama yüzde 16 kâr elde edeceği konusunda taahhüt aldı.

Bir gecede suyun fiyatı asgari ücretin üçte birine çıktı. Cochabamba kentinde Bechtel şirketine karşı yığınsal geniş bir ayaklanma başladı.

Sonunda bir ölü verildikten ve çok sayıda göz altından sonra Bolivya hükümeti yenilgiyi kabul etti ve Bechtel şirketi ile sözleşmeyi iptal etti.

Su kaynaklarını çok uluslu şirketlere vermek dünya

yoksulları için zaten kötü olan koşulları daha da kötüleştirilmekte.

Suyun kapitalistlere para kazandırmak için satılması oldukça yeni bir fikir ama epeyce kötü sonuçları daha şimdiden oluştu. Ama kâr peşinde olanlar sürekli yeni pazarlar arıyorlar.

Sağlıklı ve yeterli su bulmanın çözümü yerel halkla ilişki içinde olmak ve yatırımı birilerinin cebini doldurmak için değil toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için yapmakta.

Coca Cola'nın son oyunu: Turkuaz gerçeği

Dün gece eve dönerken su almak üzere markete uğradım. Görevliye şöyle sordum: "1,5 lt su var mı? Ama Turkuaz dışında lütfen"

Turkuaz çıktığından beri bu şekilde su alıyorum. Para verip kötü su içmeye hiç niyetim yok... Marketteki adamın dediklerini aynen aktarıyorum: "Abi ben o sudan satmıyorum. İnan ki gelen müşteriden onda dokuzu senin söylediğin şeyi söylüyor" "Peki neden daha halen satıyorlar" diye sordum. "Abi Turkuaz suyu, marketlere bedava veriliyor. Satarsan kâra geçiyorsun, satmazsan öylece duruyor. Ama ben satmıyorum, çünkü alan yok" diye cevapladı.

Uzun söze gerek yok; hiç kimse almazsa, hiç kimseye satamazlar...

Türkiye'de bazı şişeli içme suları doğal kaynak suyu değil. Doğal kaynak sularında devlete para ödemeniz gerekiyor, artı bu

Coca Cola Uludağ'dan kaynak suyu araştırmalarında maliyetleri yüksek bulduğu için Bursa/Kestel'deki Coca Cola fabrikasında, derin kuyu pompalarıyla ovanın suyunu çekerek bunu da filtre ederek hem Coca Cola mesrubatını hem de Turkuaz'ı şişelemeye başladı.



tesislerin yatırım maliyeti çok yüksek.

Dolayısıyla, Coca Cola ne yaptı? Uludağ'dan kaynak suyu araştırmalarında maliyetleri yüksek bulduğu için Bursa/Kestel'deki Coca Cola fabrikasında, derin kuyu pompalarıyla ovanın suyunu çekerek bunu da filtre ederek hem Coca Cola mesru-



batını hem de Turkuaz'ı şişelemeye başladı.

Turkuaz 'in etiketinin üst ve altındaki kahverengi şeritlere dikkat edin. "sofra içeceği" yazar. Devlet, Coca Cola'nın uyanıklığını kanuna uydurmak ve uyanıklığa yapılacak itirazları bertaraf etmek için böyle yeni bir kural çıkardı.

Binlerce dönümlük tarım arazisinin bulunduğu ve Coca Cola hariç hiç bir işletmeye derin kuyu

pompası çakma izni verilmeyen Kestel ovasında, yeraltından çekilen su, filtre edilip daha sonra içine bazı mineraller katıldıktan sonra Türkiye'nin en ucra kasabalarında bile satılıyor ve lıkr lıkr içiliyor.

Bazı yazlık kasaba ve köylerde neredeyse Turkuaz hariç içme suyu bulamazsınız. Çünkü; dağıtım ağı çok güçlü... Bayilere baskı bile olduğu yolunda duyular aldım.

Turkuaz içmeye devam ederseniz, unutmayın, yapay bir su içiyorsunuz. Bu suyu satan bütün bakkal büfe lokanta vs. ile bizzat ve de tek tek kavga etmiş bir vatandaş olarak konuya dikkatinizi çekerim.

Y.Doc.Dr...Cemalettin CAMCI
Firat Üniversitesi

Bu yazıyı internet aracılığı ile elde ettik.

Z

YAYINLARI

- İran'da devrim ve karşıdevrim, Phil Marshall
- Küba, Castro ve sosyalizm, Mike Gonzales
- Parti ve sınıf, Chris Harman
- Troçki'nin marksizmi, Duncan Hallas
- Marksizme giriş, Chris Harman
- Gerçek marksist gelenek nedir?, John Molyneux
- Küreselleşme ve direniş, Chris Harman

7 kitap
20 YTL

FİLM

Cennet'in Krallığı

Ortadoğu ve Haçlı seferleri

Gladyatör filminin yapımcısı bu kez politik olarak biraz daha sorumlu bir konuya girmiş.

Cennet'in Krallığı Orta Doğu'nun bir bölümünü Batı Avrupa'dan gelerek işgal etmiş olan Haçlılar ile Orta Doğu'nun önemli bir kısmını birleştirmiş olan **Sultan Selahaddin Eyyubi** arasındaki son mücadeleyi anlatıyor.

Mevcut politik ortam içinde insan böyle bir filme geldiğinde farklı şeyler bekliyor ama **Ridley Scott** beklenmedik bir biçimde din çatışmalarına ve savaşa karşı bir şeyler katabilmiş filme.

Eski bir şövalye (**Liam Neeson**) bir Haçlı seferinden dönerek şatosunun yanındaki bir köye demircilik yapan **Balian'a** (**Orlando Bloom**) aslında oğlu olduğunu ve yerine geçmesini söylüyor.

Yebi baba oğul Ortadoğu'ya, Kudüs'e gidiyorlar.

Bölge Batılıların işgali altında. Savaşta, yağmadan yana şövalyeler var. Kudüs Haçlıların işgali altında. Yıllardan 1187.

Selahaddin ise uzun bir süre çabaladıktan sonra Ortadoğu halklarını Haçlılara karşı tek bir devletin çatısında birleştirmiş. Yavaş yavaş işgal altındaki toprakları geri alıyor.

Sıra Kudüs'e gelmiş. Batı Avrupalıların

Ortadoğu'nun zenginliklerini yağmalamak ve daha da doğuya giden yolu kontrol etmek için başlattıkları Haçlı seferleri 1095 yılında Papa 2. Urban'ın çağrısı ile başlıyor. 4 yıllık bir çaba sonucunda Haçlılar Kudüs'e (Jerusalem) giriyorlar.

Büyük bir katliam yaşanıyor. Şehrin Müslüman, Yahudi ve Hıristiyan halkı kılıçtan geçiriliyor. "Diz boyu kan" akıyor.

Selahaddin 1187'de Kudüs'ü kuşattığında bu katliamın intikamını alacağı düşünülüyor.

Ama öyle olmuyor. Filmimizin kahramanı **Balian** yıkılmış Kudüs duvarlarının önünde

Selahaddin ile konuşuyor. "Tüm kutsal yerleri gerekirse yıkarız" diyor

Balian ve **Selahaddin** Hıristiyanların şehirden çıkmasına izin veriyor.

Yani karşılıklı kahramanlık gösterileri yapılmıyor. Uzlaşarak çözüm bulunuyor.

Savaşın ve işgalin dünyanın en merkezi politik konusu haline geldiği bugünlerde böyle bir film elbette olumlu.

Ama acaba Haçlılar neden İngiltere'den, Fransa'dan, Almanya'dan vs kalkıp binlerce kilometre uzaktaki Ortadoğu'ya, Filistin'e gelmişler?

Asıl soru bu. Ama bu sorunun cevabını **Cennet'in Krallığı**'nda



veya bir başka Hollywood filminde aramayın.

Tarihi filmler sinema dünyasının en pahalı filmleri. Hem iyi bir seyirlik malzeme olmalı, hem heyecanlı ve sürükleyici olmalı, hem her şey sizi filmin konusu olan eski tarihe götürmeli vs. Bütün bunlar büyük yatırım istiyor.

Cennet'in Krallığı'da pahalı bir film. Gerekli her şeyi sağlamış.

Kudüs şehri ise Fas'da adeta yeniden inşa edilmiş. Çok görkemli. Hatta olduğundan daha görkemli bir şehir. **Selahaddin**'in ordusu Kudüs'ü çevirdiğinde, o savaş makinaları çevreye yerleştiğinde ve daha önce

Haçlıların yaptıklarını hatırlayıp "acaba aynı şey mi tekrarlanacak" diye düşündüğünüzde içiniz burkuluyor. "Bu güzel şehir imha olmasın" istiyorsunuz.

Aynen Amerikan uçaklarının bombardımanı altındaki Bağdat gibi. Aynen Amerikan ve İngiliz askerlerinin yağmaladığı Irak gibi.

İlk Haçlı seferleri 1095'de başlamıştı. 100 yıl sürdüler.

İkinci dalga George W. Bush tarafından başlatıldı. Gene "diz boyu kan" aktı. Akmaya devam ediyor.

Cennet'in Krallığı, **Ridley Scott**, **Oynayanlar**: **Orlando Bloom**, **Liam Neeson**

sosyalistin el kitapları

İran'da devrim ve karşı devrim

1978 İran devrimi politik İslam'ın bütün bölgede yükselişinin önemli noktalarından birisi. Türkiye'de Laik Cepheciler daima İran Devrimi'ni ve bu devrimde solun yanlış tutumunu vurgularlar. Şah diktatörlüğüne karşı politik İslam ile yapılan işbirliği eleştirilir. Oysa sorun bu değildir. Asıl sorun İran solunun bve en başta da Komünist Partisi TUDEH'in devrimci olmamasıdır.

● **İran'da devrim ve karşıdevrim**, Phil Marshall

Küba, Castro ve sosyalizm

Küba, geride kalan son sosyalist ülke olarak tanımlanmaya çalışılıyor.

Emperyalizme karşı tutumuyla sosyalistler elbette Küba'nın yanında ama acaba Küba'da var olan rejime sosyalizm demek mümkün mü? Mike Gonzales'in kitabı bu soruya net bir cevap veriyor: Hayır!

● **Küba, Castro ve sosyalizm**, Mike Gonzales

Parti ve sınıf

Bu küçük broşür Lenin'in partinin ne olduğunu anlatıyor. Devrimci marksistlerin Cliff'in 4 ciltlik Lenin biyografisinin 1. cildi ve John Molyneux'un Belge Yayınları'ndan çıkan Marksizm ve parti kitabı ile birlikte okumalarında yarar var.

● **Parti ve sınıf**, Chris Harman

Troçki'nin marksizmi

Stalinist sosyalizm anlayışına karşı Troçki'nin marksizmini kavramak önemli. Troçki'yi kavramak sadece geçmişte kalmış bir tartışmada taraf olmak için değil, günümüz tartışmalarına müdahale edebilmek için de önemli.

● **Troçki'nin marksizmi**, Duncan Hallas

Marksizme giriş

Marksizmin güç ve anlaşılmaz olduğuna ilişkin güçlü bir anlayış var. Chris Harman bu küçük kitapta bunun tam tersini kanıtıyor.

● **Marksizme giriş**, Chris Harman

Gerçek marksist gelenek nedir?

Marksizm değişik dönemlerde büyük saptırmalara uğramış bir akım. Mao, Castro, Stalin ve Berstein. Kimilerine göre onlar da marksist. geleneğin içinde yer alıyorlar.

Molyneux'ya göre ise geleneğin köşe atışlarını Marks, Engels, Rosa Lüksemburg, Lenin ve Troçki oluşturuyor.

Stalinizm ile devrimci marksizmin zıtlığını kavramak için...

● **Gerçek marksist gelenek nedir?**, John Molyneux

Küreselleşme ve direniş

Küreselleşme tartışmalarına en önemli müdahalelerden birisi. Chris Harman küreselleşme tezlerinin marksist bir eleştirisini yapıyor.

● **Küreselleşme ve direniş**, Chris Harman

● **Küreselleşme ve kadınlar**-Goretti Horgan, Troçki-Doğan Tarkan, **Marksizm ve Ulusal Sorun**-Alex Callinicos, **İnsan Doğası Sosyalizme engel mi?**- John Molyneux



KİTAP

Selahaddin'in kitabı

Haçlıları durduran Kürt lider

Selahaddin'in kitabı Tarık Ali'nin Ortadoğu üzerine yazdığı dört kitabın ikincisi.

Kitap bir Kürt olan Selahaddin Eyyubi'nin önce Mısır'daki Fatımi Hanedanı'nı yenmesi ve ardından Bağdat'ta oturan Halife tarafından Suriye ve Mısır sultanı olmasına kadar ki dönemi anlatıyor.

Selahaddin, planları olan bir lider ama ağır ve hesaplı adımlar atıyor. Yavaş yavaş yükseliyor.

Selahaddin Eyyubi giderek bütün halklarını kendi sultanlığı çevresinde birleştirirken bir yandan da Haçlılara karşı savaşa hazırlanıyor

Kendisi için koşulların uygun olduğunu düşündüğünde harekete geçiyor.

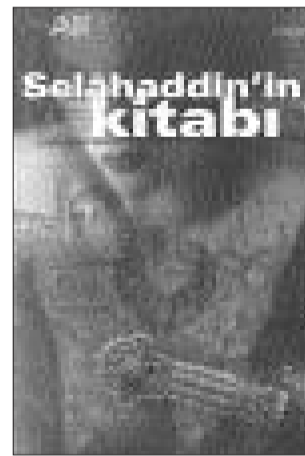
Sonunda Kudüs kuşatılıyor ve Haçlılardan geri alınıyor.

Türkiye'de tarih kitapları Türklerin Anadolu'da ne denli kahramanca

Haçlılara karşı savaştığını anlatır. Selahaddin Eyyubi'den de bahsedilir. Ama Eyyubi'nin bir Kürt olduğundan asla bahsedilmez.

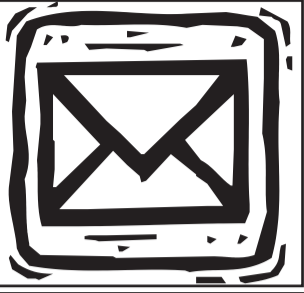
Ortadoğu'nun Haçlılardan bir Kürt sultan tarafından temsil edildiği katıyken tarih kitaplarında yer almaz.

Selahaddin'in Kitabı, Tarık Ali, Everest Yayınları, 386 sayfa



Karakedi'de %60'a varan indirimler

Büyükparmakkapı Sk, Hayat Apt, Kat: 4, İstiklal Cad-Beyoğlu-İstanbul



**BİZE
GÖRE
OKUR
MEKTUPLARI**
sosyalistisci@sosyalistisci.org

1 Mayıs ve sendikalar

Bir süredir bazı sendikalar gösterilere eskiye oranla daha güçlü katılıyor. Mesela DİSK hem 19 Mart'a hem de 1 Mayıs'a güçlü katıldı. Demek ki istenince oluyor.

Türk-İş'in bazı sendikaları da her iki gösteride de fena değillerdi.

KESK'e gelince eski, den en büyük olan bu sendika giderek daha güçsüz bir biçimde gösterilere katılıyor.

Sol bu örgütü içten içe yiyip bitirdi. Artık ellerini çeksinler!

Metin BURAK

Eşitsizliğe karşı mücadele

Dünyadaki eşitsizlik her geçen gün büyüyor. Sosyalist İşçi' de tanıtılan Arundhati Roy'un Sokaktaki insanın 'İmparatorluk' rehberi adlı kitabında son 10 yılda dünyanın toplam gelirinin yılda ortalama yüzde 2.5 arttığını fakat bu süre içinde 100 milyon insanın daha yoksullaştığını söylüyor.

Bunlar çok çarpıcı sayılar.

Gene aynı kitapta en zengin yüzde 1'in en yoksul yüzde 57'nin gelirin eşit bir zenginliğe sahip olduğu da anlatılıyor.

Bu durumda tek bir çare var. Mücadele etmek ve eşitliği sağlamak.

İnsanlığın eşitliğini sağlamak için ise tek bir yol var: kapitalizmin yıkılması yani sosyalizm.

Bütün dünyada kapitalizm yıkılmadan, bütün dünyada sosyalizm kurulmadan dünyadaki giderek artan eşitsizliği engellemek mümkün değil.

Zeynep YEŞİL

Bir afiş üzerine düşünceler

1 Mayıs dolayısıyla asılan afişlerden birisi de Halkevleri'ne aitti. "Emeğine, ülkeneye ve onuruna sahip çık"

Bence bu afişin her tarafı yanlış.

Afiş halktan ülkesine sahip çıkmasını istiyor. Tam da "bayrak krizi" yaşandığı günlerde, tam da Kürtlere karşı bir kampanya başladığı günlerde.

Halkevi'ülkeneye sahip çık" derken MGK'da en büyük iç tehdit olarak ayrılıkçılığı gösteriyor. Oysa Türkiye'de böyle bir siyasal eğilim yok. Sol adına asılan "Ülkeneye sahip çık" afişi sadece sağa, milliyetçiliğe güç verir.

Bir de Halkevleri "onuruna sahip çık" diyor. Sanki insanlar onursuz yaşıyor gibiydi. Halkevi kim oluyor ki halkın onursuz olduğuna karar vermiş ve "onuruna sahip çık" diye uyarıyor.

Bedirhan KARA

Barışarock aktivistleri Bursa'da da toplanıyor

14 Mayıs cumartesi günü Bursa'da Barışarock toplantısı yaptık. İlk toplantı olmasına rağmen çok iyi bir toplantı geçirdik.

Toplantıya 20 civarı kişi katıldı. Barışarock'ın geçen iki senede yaptıkları ve bugüne nasıl geldiğini konuştuk. Daha sonra bu seneki durum ve Bursa'da ne yapabileceğimiz hakkında konuşuldu.

Bursa'da günbirlik bir piknik organize etmeye karar verdik ve bunun çalışmalarına bu salı başlanacak.

Ayrıca toplantıların düzenli olması için karar alındı ve bir dahaki toplantı çarşamba günü yapılacak. Bu toplantıda geçen yılki Barışarock'ın film gösterimi yapılacak.

Özgür ve Ulaş

İzmit'te Bahar Şenliği

Küresel BAK da oradaydı

2-6 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Kocaeli Üniversitesi Bahar Şenlikleri, Umuttepe Kampüsü'nde 12.500 kişinin katılımıyla başladı. Kitap, takı standlarının yanında Yurtsever Cephe ve Gençlik Cephesi dergilerinin satıldığı standlar da vardı.

Şenlik boyunca, biz de Küresel BAK standı açtık. "İncirlik Kapatılsın" ve "Bush Yargılsın" sloganlarıyla Küresel BAK'ın standında yüzlerce bildiri dağıtıldı. Ayrıca, iki söyleşi düzenledik. Roni Margulies, Mete Çubukçu, Ümit Şahin ve Ümit İcer'in konuşmacı olarak katıldığı "Ortadoğu gezi notları ve Filistin izlenimleri" başlıklı panele büyük ilgi vardı. Yıldız Önen



ve Nevin Sungur da Irak ve işgal üzerine bir söyleşi düzenlediler. Söyleşi sonunda BAK aktivisti olmak isteyenler oldu.

Halka açık yapılan şenlikte ikinci gün, alkolün de etkisiyle çıkan tatsız kavgada onlarca kişi yaralandı.

Yaklaşık 1000 kişinin bulunduğu kavgaya jandarmanın hiçbir müdahalesi olmazken 6 mayıs günü kampüsün dört köşesinde jandarma yerini almıştı. Tüm aktivitelerin sorunsuz yaşandığı şenliğin son gününde 80 kişilik bir grup Bulutsuzluk Özlemi konserinden birkaç dakika önce meşaleler

ve "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" pankartıyla sloganlar atarak konser alanına yürüdü. Sahnenin karşısındaki binaya Deniz Gezmiş ve İbrahim Kaypakaya'nın fotoğraflarının bulunduğu pankart asıldıktan bir süre sonra jandarmanın müdahale edip, buradaki iki öğrenciyi gözaltına almasıyla ortaklık karıştı. Jandarma bu gruba copla müdahale edince öğrenciler de taşla karşılık verdi. Jandarmanın havaya ateş açması sonucu bir er de hayatını kaybetti.

Toplam 8 öğrencinin gözaltına alınmasıyla sona eren şenliklerde, birçok öğrenci tüm bu yaşananların farkına bile varmadı. Şu anda DGD'den bir kişinin tutuklandığı ve iki kişinin de arandığı olaylar yatışmış değil.

Çocuğun öldü, masraftan kurtuldun!

Türkiye fantastik bilim-kurgu öykülerine çok malzeme çıkaracak bir ülke. Gelişmiş demokratik ülke-lerde, bırakalım uygulanmayı, kimsenin aklına bile gelmeyecek şeyler, resmi makamlarca hayata geçiriliyor.

Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde, sekiz yaşında bir çocuğa otobüs çarpar. Ölen çocuğun ailesi tazminat davası açar (4,5 milyarlık!). Davanın bilirkişinin incelemesi için Ankara'ya yollanır. İşte bilirkişinin raporu:

"Aile çocuğu büyütme için 55 milyar 926 milyon 240 bin 197 lira masraf yapacaktır. Buna karşılık çocuğun 18 yaşından sonra kazanacağı para 13

milyar 234 milyon 447 bin 990 liradır.

Yörenin ve ailenin sosyal konumu gereğince çocuğun üniversite eğitimi almayıp çalışmaya başlayacağı, ömrünün 55 yıl 10 ay 3 gün olarak hesaplandığı, 2015 yılında askere gideceği ve dönüşte 2 yıl evlenmeyeceği, evlendikten sonra da aileye desteğinin azalacağı, çocuklarının da olacağı hesaplandığında, çocuğun ölmesinden dolayı ailenin 42 milyar 691 milyon 792 bin 207 lira masraftan kurtulduğu, bu nedenle tazminat isteme hakkının olmadığı..."

İtiraz üzerine yazılan ikinci bilirkişi raporu da

benzer. Görüldüğü gibi bilirkişiler bilirliklerini kanıtlamak için insan ömrünü gününe kadar hesaplıyor, ömrü boyunca kazanacağı parayı kurşuna kadar biliyor, okuyup okumayacağına, ne zaman evleneceğine (bari mutlu bir evlilik olup olma-yacağını da belirtse) karar veriyor. Çocuğunuz ölürse aman dava açmayın, borçlu bile çıkarsınız.

(Bu arada iki de gerçek çıkıyor ortaya: rapora göre bölgede ortalama ömür 55 yıl. 18-55 yaş arası geçen 37 yılda bir insan 13 milyar kazanabiliyor. Yani günde 0.9 milyon TL!)

Zeynep Çalışkan

**Barışarock
2005
27-28 Ağustos
Mehmet Akif Ersoy
Piknik Alanı, Sarıyer**



ISSN 1300-4026 ■ Uluslararası Tanıtım ve Yayıncılık Ltd. Şti. ■ Sahibi: Özden Dönme

■ Sorumlu Yazışleri Müdürü: Volkan Akyıldırım

■ Adres: İstiklal Cad., Büyükparmakkapı Sok., 8/10, Beyoğlu/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası

■ Yaygın süreli yayın, iki haftada bir yayınlanır

www.sosyalistisci.org ■ sosyalistisci@sosyalistisci.org

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığımsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeyi karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperya-lizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapita-listidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadelecisi kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böyle bir parti işçi sınıfının yığımsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

İncirlik kapatılsın, Çocuk parkı yapılsın

Türkiye'de yaşayan hemen herkes ABD'ye karşı. 3-4 patrondan ve gazte yazatından başka kimse ABD'yi sevrmiyor.

Hemen herkes ABD'nin Irak'taki işgaline karşı. ABD'nin derhal Irak'tan çekilmesini istiyor.

ABD işgal başladığından bu yana 110 bin sivil Iraklı'nın ölümünden sorumlu. Abu Garip hapis-hanesinde olanları herkes biliyor. Bu hapishanenin eski komutanı Janis Karpinski işkencenin hala sürmekte olduğunu söylüyor.

Ve Türkiye'de hemen herkes ABD'nin İncirlik

üssünü kullanmasına da karşı.

Ne var ki AKP hükümeti halka hiç bir bilgi vermeden çıkardığı bir kararname ile İncirlik üssünün Amerika Birleşik Devletleri tarafından kullanımını uzattı.

Ortada önemli iddialar var.

İncirlik'te nükleer silah olabilir. Tüm insanlık için muazzam bir tehdit olan nükleer silahlar bölge halkı için ise daha da acil bir tehdit.

Hükümet derhal bu konuda kamuoyunu bilgilendirmelidir. Eğer İncirlik'te nükleer başlıklar varsa bu derhal açıklanmalıdır ve

derhal İncirlikten çıkarılmalıdır.

Ayrıca ABD'ye İncirlik'i kullandırmaya devam edebn kararnamenin de bütün ayrıntıları ile açıklanması gerekir.

İncirlik'in ABD'ye kullandırılması ABD'nin tüm savaş ve işgal suçlarına ortak olmaktadır.

İncirlik'in ABD'ye kullandırılması ABD'nin Felluce'de işlediği cinayetlere ortak olmaktadır.

İncirlik'in ABD'ye kullandırılması Ebu Garip cezaevinde uygulanan işkencelerin ortağı olmaktadır.

İncirlik Üssü'nün ABD tarafından kullanımı ile ilgili kararname 18 Nisan 2005 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından onaylandı ve 29 Nisan 2005 tarihinde Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından imzalandı. Hükümet tarafından resmi gazetede yayınlanmayan 8712 numaralı kararnamenin içeriği hakkındaki bilgileri hükümet üzerinde yarattığımız basınç sayesinde edinebildik. Küresel BAK'ın geçen hafta yaptığı basın açıklamasının ardından, çok sayıda kitle örgütü ile birlikte Başbakanlığa dilekçe verildi. Bu dilekçede, Anayasanın 92. maddesinin ihlalinin gündemde olduğunu, bu maddeye göre herhangi bir silahlı kuvvetin Türkiye'de bulunmasının TBMM'nin iznine tabi olduğunu, Türkiye'nin komşu ülkelerle ilişkisinin ciddi bir tehlike altına sokulduğu endişesi açıklanmıştı.

Bu endişeler giderek tırmanmakta. İncirlik'te yaşanan gelişmeler kaygı verici bir boyutta. Türkiye halkı 1 Mart 2003'de tezkerenin reddedilmesini sağlayarak Türkiye'nin ABD'nin Irak savaşına ortak olmasını istemediğini göstermişti. Şimdi hükümet yeniden gizli kararnamelerle bu savaşa ortak olmaya çalışıyor. İncirlik Üssü'nün ABD tarafından Irak ve Afganistan işgallerinin devamını sağlamak ve İran, Suriye gibi komşumuz olan başka ülkelere saldırmak üzere kullanılmak istendiğini biliyoruz.

Bir kez daha yüksek sesle bir kez daha duyurmak istiyoruz ki, İNCİRLİK ÜSSÜ'NÜN ABD'YE KULLANDIRILMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ. ABD'ye verilen iznin tüm kapsamıyla halka açıklanmasını istiyoruz. Irak ve Afganistan'ın işgaline ortağı olmayacağız!

28 Ağustos'ta İncirlikteyiz